

Planeringsstrategi för Torsby kommun

Styrdokument	
Dokumenttyp	Planeringsstrategi
Antaget av med datum och paragraf	Kommunfullmäktige 2024-02-26 § 17
Reviderat av med datum och paragraf	Kommunfullmäktige 2024-02-26 § 17
Dokumentansvarig	Stadsarkitekt
Faktaansvarig	Stadsarkitekt
Gäller för	Torsby kommun
Giltighetstid	2024–2028
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Senast 2028-09-10
Relaterade styrdokument	Kommuntäckande översiktsplanen (ÖP 2010), inklusive gällande fördjupningar och tematiska tillägg, samt Bostadsförsörjningsprogram för Torsby kommun, Mål och vision 2040, Serviceplan, Näringslivsplan och Miljömålsprogram.

Innehåll

1. INLEDNING OCH BAKGRUND	4
Bakgrund	4
Vad är en översiktsplan?.....	4
Varför är en kontinuerlig översiktsplanering viktigt?	4
Nya verktyg för en kontinuerlig översiktsplanering	4
Process & organisation	5
2. NULÄGES BESKRIVNING	6
Gällande översiktsplaner	6
Pågående planering	7
Planernas aktualitet utifrån innehållskraven i plan-och bygglagen.....	7
Användning och utveckling av mark, vatten och den bebyggda miljön	8
Riksintressen.....	9
Miljökvalitetsnormer	11
Bostäder.....	13
Hållbar utveckling och relevanta mål, program och planer	14
Landsbygdsområden i strandnära läge (LIS-områden).....	16
Klimatrelaterade risker.....	17
Verksamheter av mellankommunalt och regionalt intresse	17
3. UPPFÖLJNING.....	18
Användbarhet och tillämpning.....	18
Måluppföljning.....	20
Uppföljning av planens miljöpåverkan	21
4. FRAMTIDA PLANERING.....	22
Bedömning av planeras aktualitet	22
Prioriteringsordning framtida planering.....	27
Översiktsplaner	27
Övriga strategiska dokument och planer	28
5. SAMMANFATTNING	29

BILAGOR

Bilaga 1 – Enkätundersökning

Bilaga 2 – Planeringsunderlag från Länsstyrelsen Värmland

Bilaga 3 – Måluppföljning

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

Bakgrund

Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanen är kommunens långsiktiga vision som visar viljeinriktningen för hur mark- och vatten samt bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras. Frågor som behandlas i en översiktsplan är till exempel vilka områden som ska bebyggas eller bevaras samt hur riksintressen och miljö kvalitetsnormer ska tillgodoses.

Till översiktsplanen kan fördjupade översiktsplaner tas fram som avser ett avgränsat geografiskt område eller tematiska tillägg som behandlar en specifik fråga, till exempel vindbruk. Utöver har kommuner ofta andra strategidokument som knyter an till den översiktliga planeringen, exempelvis Bostadsförsörjningsprogram och VA-planer.

Varför är en kontinuerlig översiktsplanering viktigt?

En aktuell översiktsplan är viktig för att ha stöd i efterföljande planering och beslut. Planerna ska ge vägledning vid i planärenden samt lov-och tillståndprocesser. Det är också viktigt att planerna är aktuella så att pågående regional och statlig planering kan vägas in i kommunens ställningstaganden, till exempel vid planering av vägar, elledningar på stam- eller regionnätet och vindkraft.

Nya verktyg för en kontinuerlig översiktsplanering

1 april 2020 ändrades 3 kap i plan- och bygglagen. Syftet med ändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas mer kontinuerligt. En central del i ändringen är kravet på kommunala planeringsstrategier.

Lagändringen innebär att alla svenska kommuner ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Antar kommunen inte en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan senast 11 september 2024 anses kommunens översiktsplan vara inaktuell.

I samband med framtagandet av planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Kommunen ska även bedöma i vilken utsträckning planerna är aktuella.

Process & organisation

Arbetet med framtagande av planeringsstrategin påbörjades våren 2022 med en enkätundersökning (bilaga 1). Hösten 2022 fick kommunen ta del av länsstyrelsens underlag till planeringsstrategi för Torsby kommun (bilaga 2), därefter drog arbetet med planeringsstrategin igång på allvar.

I september 2023 skickades förslaget ut på remiss till referensgruppen, Region Värmland, Länsstyrelsen i Värmlands län och samtliga grannkommuner. Remisstiden pågick från och med 1 september 2023 till och med 5 november 2023.

Arvika, Sunne, Kongsvinger och Malung-sälens kommun svarade på remissen. Inga synpunkter inkom, några av yttrandena innehöll däremot information om kommunernas kommande planer och konstaterande att gemensamma intressepunkter hade beaktats i strategin. Länsstyrelsen i Värmland avstod från att yttra sig. Övriga svarade inte på remissen.

Intern inkom återkoppling från miljö-och byggchef, näringslivschef och miljösamordnare. Synpunkterna har resulterat i mindre justeringar.

Planeringsstrategin antogs av kommunfullmäktige i Torsby kommun 2024-02-26

Arbetsgrupp

Evelina Bengtsson, stadsarkitekt

Sara Johansson, samhällsplanerare

Referensgrupp

Malin Jonsson, miljö-och byggchef

Peter Bergström, räddningschef

Marie Johansson, teknisk chef

Anna Bakken Andersson, gatuchef

Emil Bergman, VA-chef

Tina Näslund, miljösamordnare

Kerstin Velandar, fritidschef

Eva Larsson, näringslivschef

Utförd enkätundersökning (bilaga 1) har besvarats av 26 personer. Utöver ovanstående skickades den ut till bland annat näringslivsutvecklare, säkerhetssamordnare, byggnadsinspektörer, miljöinspektörer, GIS-ingenjör och projektledare inom gata respektive VA.

2. NULÄGES BESKRIVNING

Gällande översiktsplaner

Torsbys kommuntäckande översiktsplan (ÖP 2010) vann laga kraft 2011-03-25. Till den finns sju fördjupade översiktsplaner och tre tematiska tillägg. Utöver finns flera strategiska dokument som relevanta i kommunens översiktsplanering, till exempel bostadsförsörjningsprogram och miljömålsprogram (se illustration nedan).

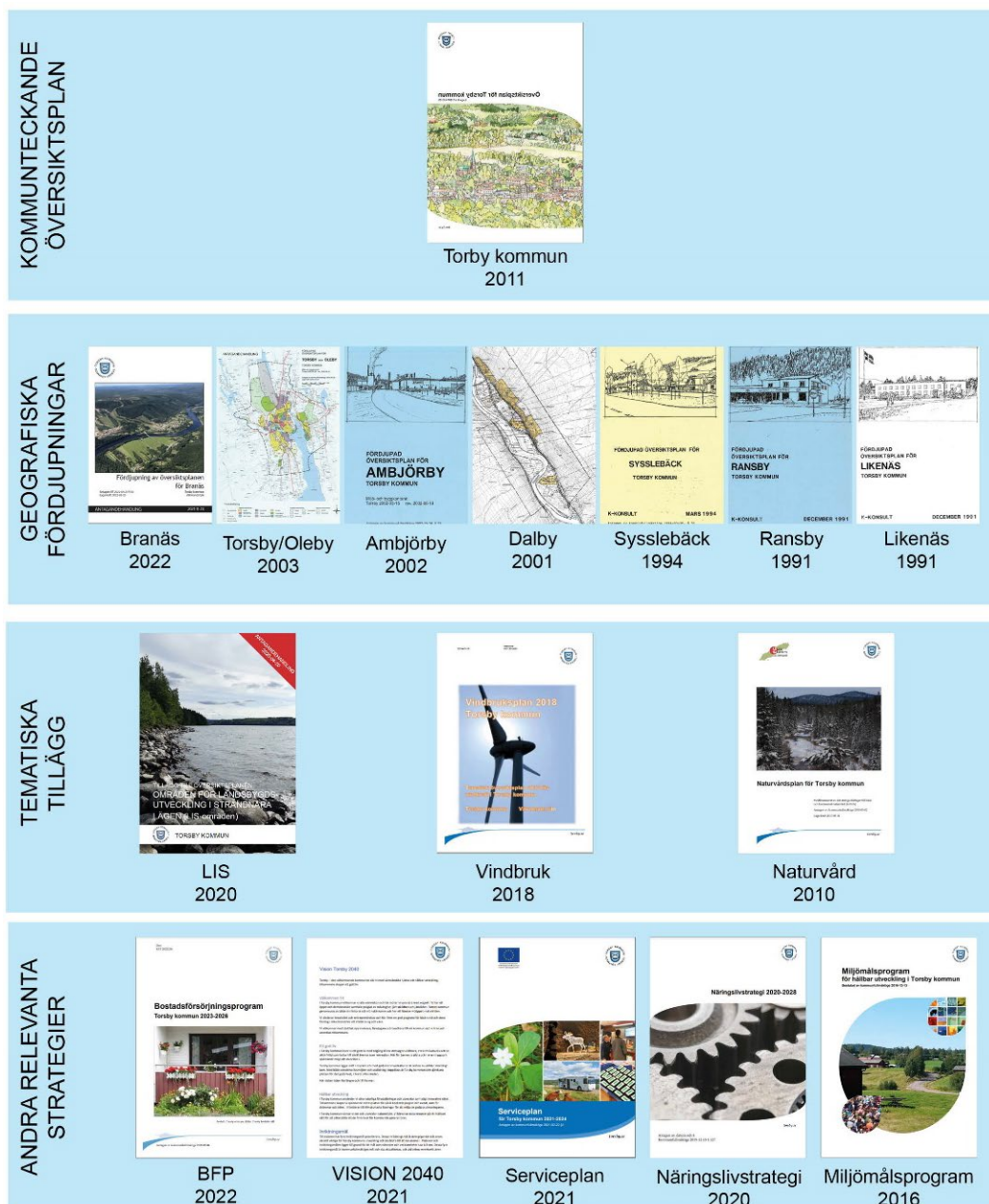

Bild 2. Torsby kommuns översiktsplan, tematiska tillägg, fördjupningar och övriga strategiska dokument av intresse för den fysiska planeringen i kommunen.

Pågående planering

2022 antogs en ny fördjupade översiktsplanen för Branäs. Planen anses vara aktuell och har därför inte granskats inom ramen för aktuell planeringsstrategi.

En ny fördjupad översiktsplan för Torsby tätort är under framtagande och medborgardialoger har skett under 2022. Ambitionen är att planen ska antas innan utgången av 2025.

Kommunen är i uppstartsfasen med kommunal vattentjänstplan, ambitionen är att ha planen på plats innan utgången av 2024.

En revidering av miljömålsprogrammet avses ske under 2024.

Planernas aktualitet utifrån innehållskraven i plan-och bygglagen

I planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Bedömningen bör utgå från de krav på översiktsplanens innehåll som finns redovisade i 3 kap plan-och bygglagen:

- Grunddragen i hur mark-och vatten ska användas och den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
- Hur riksintressen ska tillgodoses.
- Hur miljö kvalitetsnormer ska efterföljas.
- Hur det långsiktiga behovet av bostäder ska tillgodoses.
- Hållbar utveckling och hänsyn till relevanta nationella mål, program och planer.
- Landsbygdsområden i strandnära läge (LIS-områden).
- Kommunens ställningstagande i klimatrelaterade risker.
- Redovisning av verksamheter som berör en eller flera kommuner av regionalt intresse.
- Eventuella avvikelser från regionplan.

Den sista punkten är inte tillämplig på Torsby kommun.

Användning och utveckling av mark, vatten och den bebyggda miljön

Kommuntäckande översiktsplan

Användningen och utvecklingen av mark, vatten och den bebyggda miljön har i stora drag utvecklats enligt planen, följande avvikelser förekommer:

- **Nya vägdragningar:** Korsningen i Vägsjöfors/Hovfjället kommer göras om enligt fastställd vägplan, övriga åtgärder bedöms inte som aktuella.
- **Utredningsområden:** Vissa av de utpekade områdena anses inte vara aktuella som utredningsområden längre.
- **Naturvård:** Utöver att det bildats naturreservat inom majoriteten av de områden som benämns "blivande naturvårdsområde" har 21 nya naturreservat bildats: Västanvik (2018), Jan i Myren (2014), Reito (2017), Mulldusen (2016), Hulberget (2020), Dörrfjället (2018), Kallkärren (2018), Sjögaråsen (2018), Brännåsen (2020) Uggenäs (2023), Brattknölen (2018), Klosstjärnberget (2014), Gobackberget-Berttjärnhallen (2016), Persby-Gillersberg (2019), Trugåsen (2013), Hån (2020), Acktjärnsåsen (2018), Hästberget (2018), Nybrännan (2021), Märramyren (2020) och Peggonätto (2019).

Tematiska tillägg

Det tematiska tillägget för naturvård är antaget före ÖP 2010, vilket innebär att ovanstående naturreservat inte heller finns med i den. Detsamma gäller för de Natura 2000-områden som tillkommit sedan 2010.

Områden i naturvårdsplanen har fått en klassning från ett till tre, där olika rekommendationer för exploatering finns för respektive klass. Riktlinjerna har efterföljts till viss del, men ibland står de i konflikt med rekommendationer i nyare delar av översiktsplanen. Det står bland annat att exploatering inte bör ske inom klass 1 områden (däribland områden inom strandskydd), vilket inte stämmer med rekommendationer i den fördjupade översiktsplanen för Branäs och utpekade områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS).

Ingen utveckling i strid med LIS-planen har skett. Däremot har det inkommit önskemål gällande ytterligare LIS-områden vid Klarälven (Branäs syd), Vårsjön, Övre Brocken och Fallsjön.

Inga vindkraftsetableringar har tillkommit inom utpekade "stoppområden" i vindbruksplanen. Kommunen har nyttjat sitt kommunala veto i samband med en ansökan utanför stoppområde (Ripfjället).

Fördjupade översiktsplaner

Utvecklingen i Torsbys tätort stämmer bra med gällande fördjupning, med undantag för bland annat Kv. Björken (väst om Herrgårdsparken) och föreslagen trafiklösning vid korset europaväg 45 och Östmarksvägen. Däremot är mycket av den mark som föreslås för framtida utveckling i fördjupningen nu ianspråktaget för ändamålet, nya utvecklingsområden behöver tas fram.

Övriga fördjupningar bedöms till stor del som inaktuella. Dels till följd av att en ny sträckning av riksväg 62 inte gjorts som tidigare planerat, dels på grund av att utveckling av bland annat verksamheter och bostäder inte skett i den omfattning som förutspåts.

Riksintressen

Riksintressen är områden som är viktiga ur nationell synvinkel. Riksintressen ska långsiktigt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada riksintressets värden.

Naturvård

I Torsby kommun finns 22 utpekade riksintressen för naturvård. Översiktsplanen redogör för riksintressena och hur kommunen ska arbeta för att tillgodose dessa.

Rekommendationer

Vid all typ av planering och prövning av bygglov och andra exploateringsinsatser skall inom områden i och nära de angivna lokalerna naturvärdena utredas så att de kan skyddas.

Vid ärendehantering som berör allemansrättsliga frågor, bygglov, strandskyddsdispens etc. skall kommunen aktivt informera om allemans såväl skyldigheter som rättigheter.

I naturvårdsverket regleringsbrev för 2022 fick myndigheten i uppdrag att ompröva de riksintressen för naturvård som länsstyrelsen identifierat som objekt där brister angående aktualitet och avgränsning föreligger. Klarälvens-Sunnemodalens delområde (Branäsberget) var föremål för prövning, men inga ändringar av riksintressets avgränsning gjordes.

Natura 2000

Inom kommunen finns 65 Natura 2000-områden. Av dessa är 22 områden enligt fågeldirektivet och 43 enligt habitatdirektivet. I översiktsplanen (ÖP 2010) nämns att det finns 46 områden. Inga specifika mål eller rekommendationer görs för Natura 2000-områdena men den generella målsättningen för alla riksintressen är: *"Kommunen ska säkerställa att riksintressen skyddas mot påtaglig skada"*.

I naturvårdsplanen finns områdesbeskrivning med redogörelse av bevarandesyfte och restriktioner för samtliga riksintressen för naturvård och Natura 2000-områden som fanns beslutade om innan utgången av 2009.

Friluftsliv och rörligt friluftsliv

Ett nytt riksintresse för friluftsliv har tillkommit sedan ÖP 2010 antogs, Långberget. Riksintresset beslutades 2017 och finns med i det tematiska tillägget för vindbruk. Övriga områden av riksintresse för friluftsliv är: Branäs, Hovfjället och Klarälvdalen.

Fryksdalen och Klarälven är av riksintresse för rörligt friluftsliv. Båda finns redovisade i översiktsplanen.

Rekommendationer friluftsliv

Fortsatt utveckling av turistanläggningar och service ska genomföras i balans med områdets natur- och kulturvärden.

Rekommendationer rörligt friluftsliv

Gränsdragning av riksintresset i Fryksdalen ses över i samråd med Sunne och Kils kommuner samt Länsstyrelsen.

Inom område av riksintresse för det rörliga friluftslivet, 4 kap 1–2 §§ MB, skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Skyddade vattendrag

Skyddade vattendrag omfattar inom Torsby kommun en del av Klarälven. Området finns redovisat i översiktsplanen och de tematiska tilläggen för naturvård och landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS).

Rekommendationer

Varån med dess förekomst av flodpärlmussla skyddas. Utredning utförs under 2010 för att ge förslag till åtgärder och skötsel föreskrifter.

Värdefulla sjöar och vattendrag ska skyddas från ingrepp och åtgärder som kan innebära negativ påverkan på sjön eller vattendraget.

Kulturmiljövård

Inom Torsby kommun finns fyra utpekade områden som är av riksintresse för kulturmiljövård: Juhola, Kårebosättern, Likenäs-Transtrand samt Ritamäki-Kvarntorp. Översiktsplanen redogör för riksintressena och hur kommunen ska arbeta för att tillgodose dessa.

Rekommendationer

Kommunens kulturmiljöer identifieras senast 2012 och åtgärdsprogram upprättas att vara klart senast 2013. Lämpliga skyddsåtgärder enligt åtgärdsprogram vidtas efter behov.

Torsby centralort ska under planperioden inventeras för att underlätta för stadsplanering och värna de kulturmiljöer som finns kvar.

Värdefulla ämnen och mineral

Hålsjöberget är utpekad som riksintresse för kyanit. Området och kommunens ställningstagande för skydd av riksintresset finns med i översiktsplanen.

Rekommendationer

Inom avgränsat område kring kyanitförekomst skall inga exploateringar eller byggnation tillåtas som kan förhindra eller påtagligt försvåra ett utnyttjande av resurserna.

Energiproduktion-vindbruk

Inom kommunen finns ett riksintresse för vindbruk. Området är lokaliserat cirka 15 kilometer öster om Sysseleback, nära kommungränsen till Malung-Sälen.

Riksintresset finns redovisat i det tematiska tillägget för vindbruk och ligger inte inom stoppområde. I samband med en vindkraftsetablering som delvis berör riksintresset utnyttjade kommunen sitt veto.

Infrastruktur och transportleder

Hösten 2022 beslutade Trafikverket om nya kriterier och sektorsbeskrivningar för Trafikverkets riksintressen. Utöver det som finns redovisat som riksintresse för kommunikationer i ÖP 2010 (Fryksdalsbanan samt europaväg 45) är nu även europaväg 16 klassat som riksintresse.

Översiktsplanen innehåller flertalet mål och rekommendationer för infrastrukturen i kommunen. Nedan redovisas de av särskild relevans för ovannämnda riksintressen.

Rekommendationer

Ytterligare åtgärder på Fryksdalsbanan krävs för att medge ökad hastighet, förbättrad säkerhet och ökad godstransport. Kommunen ska aktivt och i samråd med Trafikverket engagera sig i projektet.

Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan påverka befintliga och av kommunen eller/och Trafikverket planerade anläggningar eller förbättringar av järnvägen kommer inte att tillåtas. Samråd med Trafikverket ska ingå i prövningen.

Totalförsvaret

I januari 2023 beslutade Försvarsmakten om en ny riksintressekatalog för totalförsvarets militära del och tillhörande påverkansområden.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar. Än så länge finns inget område utpekat som riksintresse för civilt försvar i Torsby kommun.

I Torsby kommun finns ett utpekat lågflygsområde för Försvarsmakten. Området finns redovisat i det tematiska tillägget för vindbruk.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer är riktvärden som anger vilka föroreningsnivåer eller störningsnivåer som mark, vatten, luft och buller ska ha för att anses godtagbara med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Utomhusluft

Miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft är normer som gäller i hela Sverige. Senaste mätningen av luftkvaliteten i kommunen, utförd i Torsby tätort 2019, visar på god luftkvalité.

Översiktsplanen redogör för miljö kvalitetsnormerna och hur kommunen ska arbeta för att uppnå dessa.

Rekommendationer

Fortsatt utbyggnad av fjärrvärme och satsning på järnvägstrafiken för både gods och persontrafik för att minska utsläppen i kommunen.

Vatten

EU antog år 2000 ett ramdirektiv för vatten vars syfte är att skydda tillgängliga vattenresurser och förbättra vattenkvaliteten. En ny förvaltningscykel för miljö kvalitetsnormerna har påbörjats och gäller 2021–2027. I den anges kvalitetskrav på ekologisk och kemisk status för vissa vattendrag och sjöar, samt kemisk status för grundvatten.

Översiktsplanen (ÖP 2010) redogör för miljö kvalitetsnormerna och hur kommunen ska arbeta för att uppnå dessa.

Rekommendationer

Kommunen ska vara representerad i de vattenråd som förutsätts upprättas för Klarälvens och Norsälvens tillrinningsområden samt i de fall kommunen är berörd sakägare delta i åtgärder för att uppnå gällande miljö kvalitetsnorm, god status på kommunens vattenförekomster.

I den fysiska planeringen och bygglovgivning ska hänsyn tas till fisk- och musselvattnens behov av skydd.

Omgivningsbuller

Så som nuvarande förordning är formulerad gäller bara krav på att kartlägga buller och ta fram åtgärdsprogram för kommuner med fler än 100 000 invånare.

Översiktsplanen (ÖP 2010) redogör för miljö kvalitetsnormerna och hur kommunen ska arbeta för att uppnå dessa.

Rekommendationer

Vid planläggning skall bullerutredningar, där det inte är uppenbart onödigt, göras och föreskrifter i plan införas så att gällande riktvärden för buller inte överskrids.

Inom ett område med 5 km radie runt sprängfogningsverksamheten bör ingen ny bebyggelse tillkomma annat än för verksamhetens eget behov.

Samråd vid planläggning görs rutinmässigt med Trafikverket

Hänsyn till risk för skadliga vibrationer skall tas vid genomförande av mark- och byggarbeten.

Ny bebyggelse bör inte tillkomma närmare än 1 km från skjutbana. Lämplighetsprövning av ny byggnad närmare än 1 km får bl.a. ske med hänsyn till terrängens beskaffenhet och möjlighet till bulleravskärmning. Nya skjutbanor och motorbanor bör i första hand lokaliseras i anslutning till redan befintliga anläggningar.

Ny bebyggelse bör inte tillkomma närmare än 600 m från motorbana. Lämplighetsprövning av ny byggnad närmare än 600 m får bl.a. ske med hänsyn till terrängens beskaffenhet och möjlighet till bulleravskärmning.

Bostäder

Sedan 2014 finns ett krav i plan- och bygglagen att det av översiktsplanen ska framgå hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning, som ska tas fram varje mandatperiod, utgör ett viktigt underlag för detta.

Kommunens nuvarande bostadsförsörjningsprogram antogs 2022. Programmet gäller för perioden 2023–2026. Det övergripande målet med kommunens bostadsförsörjning är att *”Torsby kommun ska vara en tillgänglig kommun med attraktiva livsmiljöer och hållbar livskvalité i livets olika skeden.”*

Det som finns beskrivet i översiktsplanen utgår till stor del från det bostadsförsörjningsprogram som antogs 2008. Det finns dock inga motsättningar mellan nuvarande bostadsförsörjningsprogram och gällande översiktsplan. Av bilaga 3 framgår kommunens målsättning med bostadsförsörjningen enligt ÖP 2010.

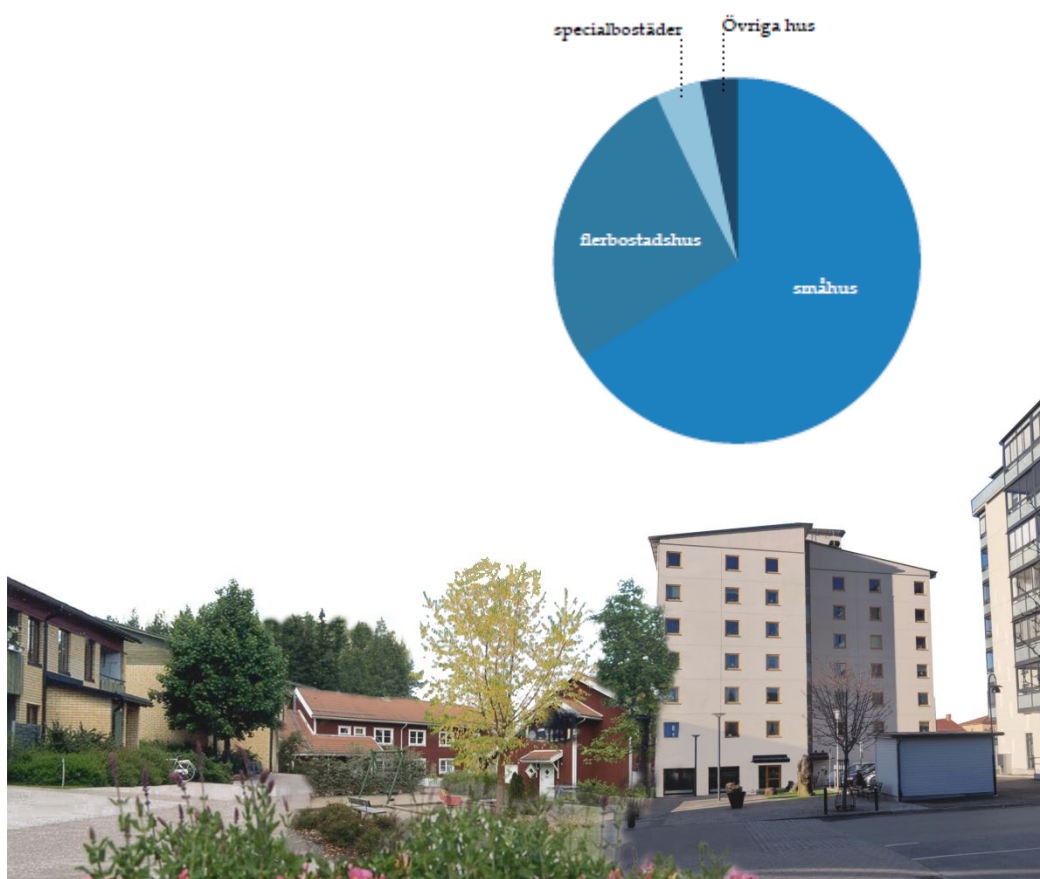

Bild 3. Kollage bostäder Torsby tätort från bostadsförsörjningsprogrammet. Diagrammet visar andelen av olika bostadstyper inom Torsby kommuns bostadsbestånd 2020, enligt statistiska centralbyrån.

Hållbar utveckling och relevanta mål, program och planer

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Översiktsplanen innehåller en redovisning av de mål, program och planer som gällde när respektive plan togs fram. Nedan nya lagar, mål med mera som tillkommit sedan ÖP 2010 antogs och bedöms vara av särskild relevans för översiktsplaneringen i kommunen.

Lagar

- 2023 ändrades lagen om allmänna vattentjänster. Ändringen innebär bland annat att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan.
- 2020 ändrades delar av plan- och bygglagen i syfte att skapa en mer kontinuerlig översiktsplanering. Ändringen innebär bland annat att alla kommuner senast september 2024 ska anta en planeringsstrategi och att alla planer antagna innan 1 januari 2004 automatiskt upphör att gälla vid utgångsdatumet av 2025.
- 2020 blev barnkonvention svensk lag. Av barnkonventionens artiklar anges bl. a. att barns bästa ska beaktas vid alla åtgärder som rör dem och att barn ska få uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem. Barnperspektivet behöver därför integreras i översiktsplaneringen.
- 2018 började ett nytt sjätte kapitel i miljöbalken att gälla. Den främsta avsikten har varit att förtydliga lagstiftningen och ge den en mer lättillgänglig struktur som följer stegen i miljöbedömningsprocessen.

Nationella mål, program och planer

- Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett socialt, ekologiskt och ekologiskt hållbart samhälle.
- Ny nationell plan för transportsystemet 2018–2029. I den nationella planen beskrivs hur den statliga infrastrukturen (Europavägar och järnväg) ska underhållas och utvecklas.
- Nytt nationella folkhälsomål och delområden. Syftet är att skapa en mer långsiktig och förebyggande struktur för en mer jämlik hälsa för hela befolkningen.
- Övergripande mål för gestaltad livsmiljö. Det övergripande målet antogs av riksdagen 2018 och lyder *"Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön."*
- Värmlandsstrategin 2040. Regional strategi för att nå regionens långsiktiga vision *"Ett hållbart Värmland som förändrar världen"*.

Kommunala mål, program och planer

- Vision 2040. Den övergripande visionen för kommunen är: *”Torsby – den välkomnade kommunen där vi med värmländskt hjärta och hållbar utveckling, tillsammans skapar ett gott liv.”*
- Bostadsförsörjningsprogram för Torsby kommun 2023–2026, innehållande nulägesbeskrivning, mål och strategier för bostadsförsörjningen i kommunen
- Serviceplan 2021–2024. En del av EU-projektet ”Servicepunkter i nöd och lust” som syftar till att stärka lanthandelns roll och servicemöjligheter på landsbygden.
- Näringslivsstrategi 2020–2028. Strategin syftar till att skapa goda förutsättningar att starta, driva och etablera hållbara och klimatsmarta företag i Torsby kommun.
- Miljömålprogram 2016. Kommunens övergripande strategi för hållbar utveckling med mål och verktyg för invånare, företagare och kommunkoncernen.
- Riktlinjer för ökad träbyggnation i Torsby kommun. Syftet är att gynna en ökad träbyggnation och på så vis minska klimatavtrycket från byggsektorn och stärka det lokala och regionala näringslivet.

Bild 4: Några av kommunens senaste strategiska dokument, från vänster: Riktlinjer för ökad träbyggnation, Näringslivsstrategi och Serviceplan.

Landsbygdsområden i strandnära läge (LIS-områden)

Av översiktsplanen ska kommunens syn på områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen framgå. Inom dessa områden kan landsbygdsutveckling användas som särskilt skäl för strandskyddsdispens.

Kommunen tog 2020 fram ett tematiskt tillägg för landsbygdsutveckling i strandnära läge. I planen pekas 11 LIS-områden ut. Planläggning och exploatering har skett i tre av dessa områden. Övriga bedöms fortsatt relevanta för landsbygdsutveckling.

Sedan planen antogs har ytterligare förfrågningar om LIS-områden inkommit för Klarälven (Branäs syd), Vårsjön, Övre Brocken och Fallsjön.

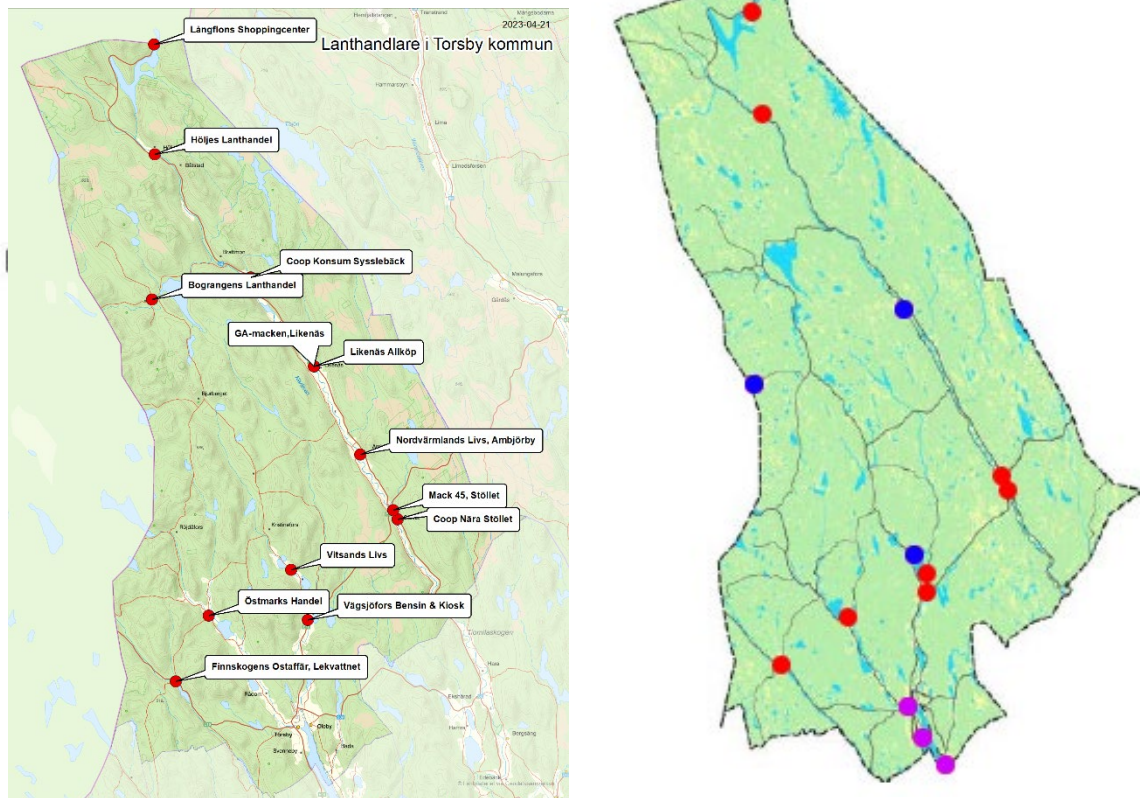

Bild 5: Till vänster, karta över Torsby kommun med landsbygdsbutikerna markerade. Till höger, karta med LIS-områdena markerade som röda prickar, områden där detaljplanering skett i lila och områden där exploatör uttryckt intresse för LIS-område i blått.

Klimatrelaterade risker

Av översiktsplanen ska kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön vid översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade framgå. Planen ska även redogöra för hur risken för sådana skador kan minska eller upphöra.

Den kommunövergripande översiktsplanen redogör för risk för översvämning, skred och ras i text och i kartform. Nedan redovisas de rekommendationer som finns för planeringen i aktuella frågor. Redovisning av erosionsrisk saknas i den kommunövergripande översiktsplanen men finns redovisas för respektive LIS-område i det tematiska tillägget för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Även risk för skred, ras och översvämning finns redovisat för respektive LIS-område.

Rekommendation översvämning

I områden som hotas av 100-årsflöde bör det inte tillkomma någon bebyggelse med undantag för enkla byggnader som garage och uthus. Vägar bör heller inte anordnas här.

I områden som hotas av högsta dimensionerande flöde kan samhällsfunktioner av mindre vikt lokaliseras, exempelvis byggnader av lägre värde, byggnader av mer robust konstruktion, vägar med förbifartsmöjligheter, enstaka villor, fritidshus och mindre industrier med liten miljöpåverkan.

Vid eventuella avsteg från rekommendationerna ska alltid en riskanalys utföras. Samråd med räddningschefen ska ingå i tillståndsprövningen.

Rekommendation ras, skred och erosion

I områden med skredrisk eller i anslutning till sådana områden ska lokalisering av nya byggnader, vägar och andra anläggningar alltid föregås av detaljerad geoteknisk utredning. Undantag kan efter samråd med räddningschefen medges för uthus, garage och andra enklare byggnader.

Det som finns beskrivet vad gäller översvämning gäller främst höga flöden. Hur riskerna för, samt konsekvenserna av, skyfall ska hanteras finns inte redovisat. I översiktsplanen saknas även stöd för andra klimatrisker, till exempel ökad risk för torka, värmebölja och storm.

Verksamheter av mellankommunalt och regionalt intresse

En viktig mellankommunal fråga för Torsby är att kommunen delar ett Natura 2000-område, övre delen Klarälven, med Hagfors kommun. Området finns redovisat i översiktsplanen.

Översiktsplanen innehåller även en beskrivning av relevanta mellankommunala samarbeten så som samarbeten för teknisk försörjning inom SuToHaMu (Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors), INTEREG-projekt, ARKO och pågående arbete för att få Finnskogen klassat som världsarv.

3. UPPFÖLJNING

Användbarhet och tillämpning

Översiktsplanen ska användas som stöd vid olika plan-, lov och tillståndprocesser.

Utförd enkätundersökning visar att majoriteten av de tjänstepersoner som kan ha stöd av översiktsplanen i sitt vardagliga arbete har kännedom om kommunens översiktsplan (ca. 89%). Kännedomen var hög för ÖP 2010, LIS-planen, vidbruksplanen och fördjupningarna för Branäs respektive Torsby/Oleby. Ett lägre antal kände till naturvårdsplanen och övriga fördjupningar.

Av de 25 som kände till att kommunen hade en översiktsplan var det ungefär hälften, 13 stycken, som uppgav att de använde planen för vägledning.

Exempel på situationer där planerna används som vägledning i arbetet

- Som stöd i bygglovsärenden utanför detaljplan
- I samband med markaffärer
- I samband med strandskyddsdispenser
- I samband med olika tillståndprocesser
- Som underlag i detaljplaneprocesser
- Som underlag i framtagande av kommunens serviceplan

Inriktning och utveckling

Översiktsplanen ska spegla politikens viljeinriktning och kommunens ambition för användning och utveckling av mark- och vattenområden.

Av de 13 tjänstepersonerna som angav att de använder översiktsplanen som stöd i sitt vardagliga arbete tyckte samtliga att planen antingen överensstämmer med gällande lagstiftning och politiska vilja i hög utsträckning (6 st) eller till viss del (7 st). I de fall där svarande angav att planen endast stämde överens till viss del ställdes följdfråga om i vilka sammanhang planen avvek. De svar som inkom antyder på att de fördjupade översiktsplanerna i Klarälven inte stämmer överens med pågående eller önskad markanvändning. Svaren vittnar även om att den politiska viljan har ändrats, men det framgår inte i vilka frågor eller på vilket sätt.

Exempel på situationer när planen inte är aktuell eller ger önskvärt stöd

- Vissa av planerna är inte aktuella då samhället inte utvecklats som förutspått, gäller till exempel vägdragningar och utveckling av bostäder.
- FÖP:arna och vissa detaljplaner är ofta gamla och inaktuella. Vissa planer begränsar markanvändningen på ett sätt som vi inte förstår anledningen till.
- De fördjupade översiktsplanerna för Klarälven är utdaterade vilket ställer till det i efterkommande detaljplaneprocesser. I många fall anses marken lämplig för andra ändamål än vad de är utpekade som.
- Samtliga FÖP:ar förutom de för Torsby och Branäs är föråldrade och ger inte rätt vägledning.
- Ofta är dokumenten gamla och kanske inte alltid är i linje med den politiska viljan.

Enkäten avslutades med en fråga om något av dokumenten i tabellen nedan skulle vara till stöd för den svarande i deras vardagliga arbete. Ett högt antal ansåg att VA-plan och dagvattenplan vore bra planeringsunderlag (18 respektive 17 stycken). Därefter önskas mark-och exploateringsstrategi (15) och klimatanpassningsstrategi (11).

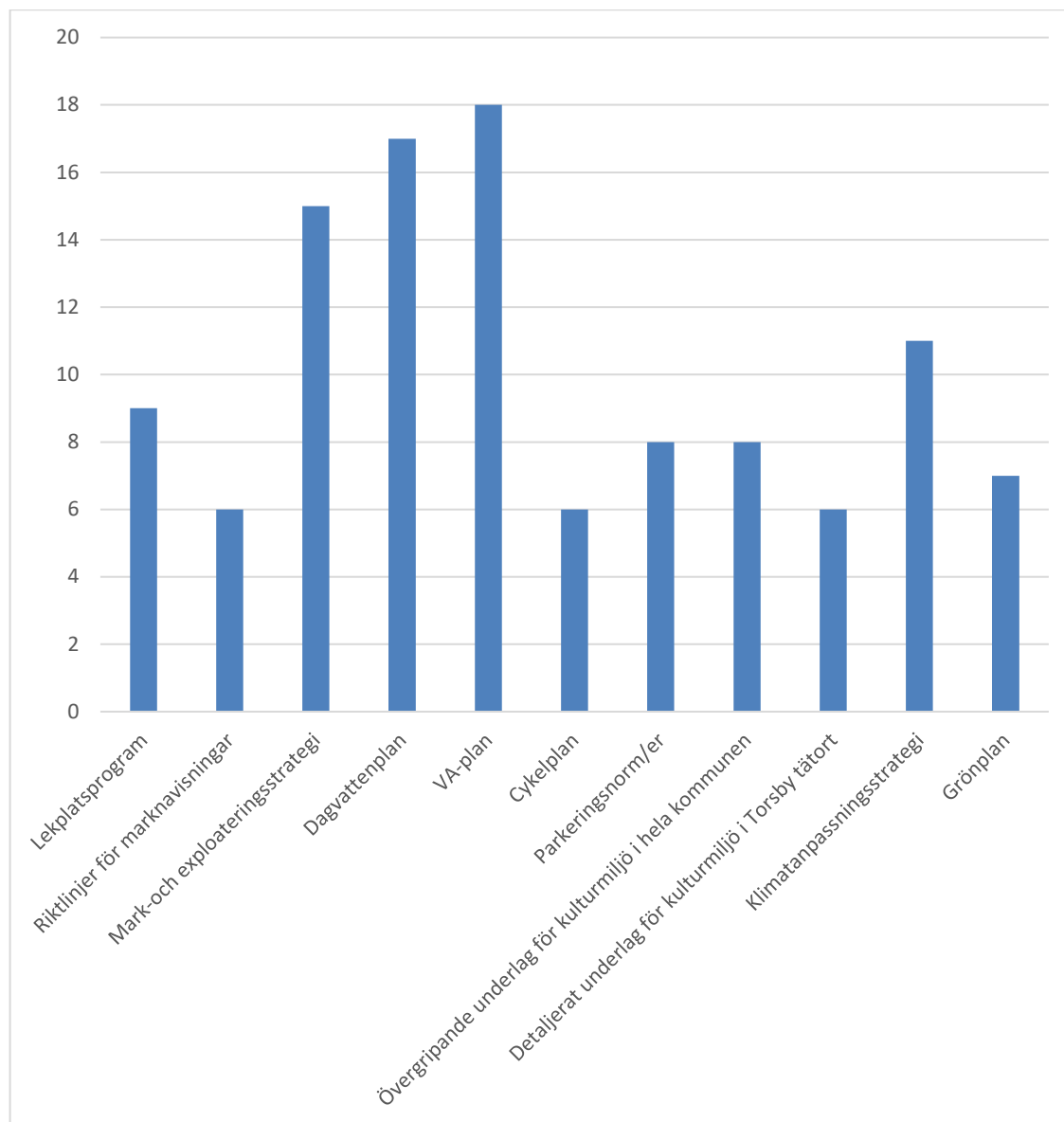

Bild 6: Tabell som visar vilka strategier som tjänstepersoner i Torsby kommun ansåg att det fanns ett behov av 2022.

Efter att enkätundersökningen genomförts ändrades lagen om allmänna vattentjänster. Lagändringen innebär att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan (se kapitel 2). Vattentjänstplanen kan beroende på utformning och detaljnivå ersätta VA-plan och dagvattenplan, alternativt vara ett övergripande paraplydokument för kommunens VA-planering och stöd i framtagande av ytterligare strategier.

Måluppföljning

I bilaga 3 finns en sammanställning gällande målformuleringar i den kommunövergripande översiktsplanen och en bedömning om utvecklingstrenden är positiv (grön), oförändrad (orange) eller negativ (röd).

Totalt finns 34 mål formulerade. I 19 av dessa bedöms det ha skett en positiv utveckling då målet antingen är helt uppfyllt eller insatser gjorts som bidragit till steg i rätt riktning. I några fall bedöms läget vara oförändrat eller att målet endast är uppfyllt till viss del. Bedömningen görs att det inte har skett en försämring inom något av de formulerade målen.

Målen är indelade i åtta kategorier utifrån översiktsplanens teman (1) turism och fritid, (2) kulturmiljö, (3) naturvård, (4) riksintressen, (5) infrastruktur, (6) kollektivtrafik, (7) hälsa-och säkerhet samt (8) bebyggelse. Inom kategorin turism och fritid görs bedömningen att en positiv utvecklingstrend är synlig inom samtliga mål. Även riksintresse, naturmiljö, infrastruktur och bebyggelse har en övergripande positiv utveckling. Samtliga mål inom kategorin kulturmiljö och kollektivtrafik är oförändrade.

Exempel på mål som uppfyllts

Turism och fritid:

- Torsby kommun har en ytterligare utvecklad turism och upplevelsenäring med ett breddat utbud av produkter och ett bredare och mera varierat kundunderlag.
- Utbudet av leder ska vara attraktivt och ha stor bredd med många olika aktiviteter

Naturvård

- Skadeverkningar från förurning och övergödning ska motverkas och lindras.
- Under kommande mandatperiod upprättas ett dokument med "Lokala miljömål i Torsby kommun

Riksintresse

- Kommunen ska säkerställa att riksintressen skyddas mot påtaglig skada.
- Torsby kommun ska i sin planering främja förbättring av säkerhet och framkomlighet vid befintliga korsningar på E 45/E 16 genom samhället.

Infrastruktur:

- Väg 239 ska delvis byggas ut och uppnå europavägstatus som förbindelse Oslo-Gävle.
- Torsby kommun ska i sin planering främja förbättring av säkerhet och framkomlighet vid befintliga korsningar på E 45/E 16 genom samhället.

Bebyggelse:

- Utöver nybyggnation på ny ianspråktagen mark ska förtätning av bebyggelse göras där så är möjligt
- I kommunen ska finnas ett brett utbud av bostäder med varierade upplåtelseformer i attraktiva och miljöanpassade lägen

Hälsa-och säkerhet

- Halten av skadliga partiklar i luften ska minimeras.
- Radonhalten i alla skolor och förskolor ska före 2010 ha lägre radonhalt än 200 Bq/m³

Uppföljning av planens miljöpåverkan

Enligt miljöbalken ska kommunen skaffa sig kunskap om genomförandet av översiktsplanen leder till betydande miljöpåverkan. Syftet med uppföljningen är att kommunen ska kunna upptäcka oförutsedd negativ påverkan på miljön och skapa förutsättningar för att vidta lämpliga avhjälpande åtgärder.

Kravet på uppföljning gäller inte planens eller programmets totala miljöpåverkan utan enbart i den del det framkommer att genomförandet medför betydande miljöpåverkan. I den kommunövergripande översiktsplanen (ÖP 2010) har följande tre teman bedömts kunna medföra betydande miljöpåverkan: (1) Utveckling och besöksnäring, (2) Nya infrastrukturprojekt och (3) Tätortsutveckling.

Bedömningen görs att tätortsutvecklingen varit möjlig utan omfattande miljöpåverkan. Inga av de detaljplanerna som tagit fram inom Torsby tätort eller övriga orter i kommunen har ansetts ha betydande miljöpåverkan. Utvecklingen har främst skett genom att använda och vidareutveckla redan i anspråktagen mark.

Även de infrastrukturprojekt som har skett har till största del varit inom befintliga väg- och järnvägsområden. I den fördjupade översiktsplanen för Torsby/Oleby finns förslaget att en rondell ska anläggas strax norr om befintlig cirkulationsplats (E45/Östmarksvägen). Trafikåtgärder har gjorts, men istället för rondell har en förskjuten trevägskorsning anlagts. I samband med detaljplanering och projektering av området uppdagades att det växte fridlysta nattviol (*Platanthera bifolia*) inom exploateringsområdet. En större insats där kommunen flyttade ett stort antal nattviol till två nya platser genomfördes. Uppföljning har gjorts för att se hur violerna klarade flytten. Den senaste inventeringen visade goda resultat.

Gällande infrastruktur och miljöpåverkan upplever kommunen ofta att det är svårt med avvägningarna mellan intresset av riksväg 62 (framkomlighet, hälsa- och säkerhet) och Klarälven (Natura 2000, riksintresse naturvård och skyddade vattendrag).

Den sista kategorin, utveckling av besöksnäring, har i vissa fall varit svår utan ingrepp och påverkan på miljön. Flera av fritidsanläggningarna i kommunen ligger inom eller i nära anslutning till områden som har höga naturvärden som kan påverkas negativt vid exploatering, bland annat Branäs och Hovfjället.

År 2022 antogs ny fördjupad översiktsplan för Branäs. I samband med framtagandet av planen har naturvärdesinventering och dagvattenutredning gjorts. Kommunen bedömer därför att det nu finns mer planeringsstöd, en bättre helhetsbild och förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i området.

En ny detaljplan är under framtagande för Hovfjället. Planen anses medföra betydande miljöpåverkan.

Kommunen har inget separat system för uppföljning av planernas miljöpåverkan och bedömningen görs att det inte finns resurser för detta. Kraven på miljöbedömning och uppföljning uppfylls genom undersökningssamråd i samband med nya detaljplaner, eventuella miljökonsekvensbeskrivningar när behov föreligger och miljökontorets ordinarie miljöarbete (tillsyn, miljöövervakning, lovhandläggning).

4. FRAMTIDA PLANERING

Bedömning av planeras aktualitet

Utifrån det som presenteras i kapitel 2 och 3 görs följande bedömning av planernas aktualitet och rekommendationer för framtida planering.

Plan och antagandeår	Aktualitet	Motivering	Övriga kommentarer
Kommuntäckande, ÖP 2010. Antagen 2011	Aktuell	Planen överensstämmer väl med pågående markanvändning och enkätundersökningen tyder på att det finns god kännedom om ÖP 2010 och att planen används som stöd i bland annat plan-, lov- och tillståndsprocesser.	Nya naturreservat och natura 2000-områden har tillkommit. Nytt riksintresse för vindbruk, friluftsliv och kommunikation Utredningsområdena är i behov av översyn Samtliga landskapsbildsskydd i kommunen upphävdes hösten 2023. Utpekade områden omfattas inte längre av skyddet. Vissa av rekommendationerna och målformuleringarna har antingen löpt ut i tiden (tex. buller) eller stämmer inte helt med nuvarande lagstiftning (tex. översvämning). Behov av mer stöd i frågor gällande klimatanpassning och hälsa-och säkerhet.
Tematiskt tillägg för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Antagen 2020	Aktuell	Planen överensstämmer väl med pågående markanvändning och i vissa fall har detaljplaner tillkommit för utpekade ändamål. Utförd enkät visar på hög kännedom och användbarhet.	Strandskyddslagstiftningen och inte minst LIS-bestämmelserna har senaste åren varit under ständig diskussion. Kommunen bör följa utvecklingen och vara förberedd på att eventuella lagändringar kan göra planen inaktuell snabbt. Tre nya förfrågningar om LIS-områden har inkommit. Förslagen bör utvärderas i samband med framtagande av ny översiktsplan.

Plan och antagandeår	Aktualitet	Motivering	Övriga kommentarer
Tematiskt tillägg för Vindbruk. Antagen 2018	Aktuell	<p>Kommunens ställningstagande i frågan om stoppområden har inte ändrats.</p> <p>Vindkraftsetablering har tillkommit utanför stoppområde i ett fall, i ett annat fall har kommunen utnyttjat det kommunala vetot. Avvägningar görs enligt rekommendationen från fall till fall.</p> <p>Utförd enkät visar på hög kännedom och användbarhet.</p>	Energikrisen 2022/2023 har gjort frågan om vindkraft än mer aktuell. Utfallet av pågående regional vindkraftsanalys och lagremisser kan snabbt göra planen inaktuell.
Tematiskt tillägg för naturvård. Antagen 2010.	Ej aktuell	<p>Planen antogs innan den kommuntäckande översiktsplanen och bör därför inte räknas som ett tillägg till denna, utan som ett övrigt strategiskt dokument och användas som stöd i olika tillståndsprocesser som berör utpekade områden eller övergripande naturvårdstänk.</p> <p>Det finns direkta motsättningar mellan rekommenderade skyddsbestämmelser och föreslagen exploatering i TÖP LIS och FÖP Branäs. I situationer där dokumentet är i konflikt med översiktsplaner ska riktlinjerna i de nya översiktsplanerna efterföljas.</p> <p>Sedan planen antog har kommunen antagit ett nytt miljömålsprogram. Nya natura 2000-områden och naturreservat tillkommit.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>I flertalet områden där det finns höga naturvärden finns det ofta ett intresse för friluftsliv-och turismutveckling. Översiktsplaneringen behöver ge stöd i hur kommunen ska hanteras eventuella intressekonflikter samt jobba för att dessa värden ska samexistera och stärka varandra.</p> <p>I samband med revidering av den kommuntäckande översiktsplanen kan naturvård med fördel integreras i planen. Alternativt tas ett tematiskt tillägg för naturvård och friluftsliv fram.</p>
Fördjupad översiktsplan för Branäs. Antagen 2022	Aktuell	<p>Planen antogs 2022. Den har ansetts varit aktuell och ingen vidare granskning har skett inom ramen för planeringsstrategin.</p> <p>Utförd enkät visar på hög kännedom och användbarhet.</p>	

Plan och antagandeår	Aktualitet	Motivering	Övriga kommentarer
Fördjupad översiktsplan för Torsby/Oleby. Antagen 2003	Aktuell	<p>Utveckling har skett enligt föreslaget med några få undantag för bland annat trafiklösningar och Kv. Björken.</p> <p>Majoriteten av utpekade utvecklingsområden har tagits i anspråk. I takt med att tätorten växer finns behov av att peka ut nya områden för bostäder, idrottsändamål, verksamheter med mera.</p> <p>Utförd enkät visar på hög kännedom och användbarhet.</p>	<p>Mer stöd i frågor som är högaktuella och där gällande fördjupning saknar stöd, till exempel klimatanpassning, kulturvärden och hälsa och säkerhet.</p> <p>Nya utvecklingsområden för bebyggelse såväl som rekreation, kultur och natur</p> <p>En anpassning efter dagens markanvändning och möjlighet till en mer detaljerad skala inom centrum.</p>
Fördjupad översiktsplan för Ambjörby. Antagen 2002	Ej aktuell	<p>Åkermark pekas ut som framtida bostadsmark, vilket inte bedöms förenligt med dom allmänna hushållsreglerna i miljöbalken.</p> <p>Planen finns inte i digitalt format och bestämmelsernas geografiska avgränsning är ofta svåra att utläsa.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>Med hänsyn till nuvarande efterfrågan på mark och relativt små intressekonflikter bör en hållbar utveckling vara möjlig utan fördjupad översiktsplan.</p> <p>Inzomningar och ortspecifika rekommendationer inom ramen för framtida kommuntäckande översiktsplan anses som en mer lämplig regleringsform.</p>
Fördjupad översiktsplan för Dalby. Antagen 2001.	Ej aktuell	<p>I planen reserveras vägområde för ny sträckning för delar av riksväg 62. Åtgärden bedöms inte aktuell längre.</p> <p>Planområdet omfattar delar av Branäs, som nu mera ingår i den ny fördjupad översiktsplanen för Branäs.</p> <p>Planen finns inte i digitalt format och bestämmelsernas geografiska avgränsning är ofta svåra att utläsa.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>Med hänsyn till nuvarande efterfrågan på mark och relativt små intressekonflikter bör en hållbar utveckling vara möjlig utan fördjupad översiktsplan.</p> <p>Inzomningar och ortspecifika rekommendationer inom ramen för framtida kommuntäckande översiktsplan anses som en mer lämplig regleringsform.</p>

Plan och antagandeår	Aktualitet	Motivering	Övriga kommentarer
Fördjupad översiktsplan för Sysseleback. Antagen 1994	Ej aktuell	<p>I planen reserveras vägområde för ny sträckning för delar av riksväg 62. Åtgärden bedöms inte aktuell längre.</p> <p>Åkermark pekas ut som framtida bostadsmark, vilket inte bedöms förenligt med dom allmänna hushållsreglerna i miljöbalken.</p> <p>I planen pekas reserveras mark för allmänt ändamål som istället bedöms lämplig för andra ändamål. Detta gäller bland annat före detta brandstation och polishus som idag är bostäder.</p> <p>Begränsat stöd i frågor som berör till exempel strandskydd, Natura 2000 samt hälsa-och säkerhet (risk för ras, erosion och översvämning längst Klarälven m.m.).</p> <p>Planen finns inte i digitalt format och bestämmelsernas geografiska avgränsning är ofta svåra att utläsa.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>Med hänsyn till nuvarande efterfrågan på mark och relativt små intressekonflikter bör en hållbar utveckling vara möjlig utan fördjupad översiktsplan.</p> <p>Inzomningar och ortspecifika rekommendationer inom ramen för framtida kommundäckande översiktsplan anses som en mer lämplig regleringsform.</p>
Fördjupad översiktsplan för Ransby. Antagen 1991	Ej aktuell	<p>Åkermark pekas ut som framtida mark för fritidshus, vilket inte bedöms förenligt med dom allmänna hushållsreglerna i miljöbalken.</p> <p>Begränsat stöd i frågor som berör bland annat Natura 2000 samt hälsa-och säkerhet (risk för ras, erosion och översvämning längst Klarälven m.m.).</p> <p>Planen finns inte i digitalt format och bestämmelsernas geografiska avgränsning är ofta svåra att utläsa.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>Med hänsyn till nuvarande efterfrågan på mark och relativt små intressekonflikter bör en hållbar utveckling vara möjlig utan fördjupad översiktsplan.</p> <p>Inzomningar och ortspecifika rekommendationer inom ramen för framtida kommundäckande översiktsplan anses som en mer lämplig regleringsform.</p>

<p>Fördjupad översiktsplan för Likenäs. Antagen 1991</p>	<p>Ej aktuell</p>	<p>Föreslagen och faktisk användning stämmer i flera fall inte med användningen i kartan. Bland annat pekas flera stora områden ut för fritidshus och bostäder, som inte bedöms aktuella för exploatering. Och område som i planen är allmänt ändamål, tidigare skola, är i av privat ägo.</p> <p>Begränsat stöd i frågor som berör bland annat Natura 2000 samt hälsa-och säkerhet (risk för ras, erosion och översvämning längst Klarälven m.m.).</p> <p>Planen finns inte i digitalt format och bestämmelsernas geografiska avgränsning är ofta svåra att utläsa.</p> <p>Utförd enkät visar på låg kännedom och användbarhet.</p>	<p>Med hänsyn till nuvarande efterfrågan på mark och relativt små intressekonflikter bör en hållbar utveckling vara möjlig utan fördjupad översiktsplan.</p> <p>Inzomningar och ortspecifika rekommendationer inom ramen för framtida kommundäckande översiktsplan anses som en mer lämplig regleringsform.</p>
--	-------------------	--	---

Prioriteringsordning framtida planering

I planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till det fortsatta arbetet med översiktsplaneringen. Utifrån det som presenterats under bedömningen av översiktsplanernas aktualitet och rekommendationer för framtida planering görs följande prioriteringsordning.

Översiktsplaner

1. Fördjupad översiktsplan för Torsby tätort

I och med ändringen av plan-och bygglagen kommer alla översiktsplaner antagna före 2004 att upphävas vid utgången av 2025. Den fördjupade översiktsplanen för Torsby tätort är från 2003. Det råder stor efterfrågan på mark inom tätorten. En aktuell fördjupning är en förutsättning för en hållbar utveckling i tätorten och för att efterkommande plan-och bygglovsprocesser ska vara effektiva och rättssäkra.

I övrigt, se sammanställning och rekommendationer i tabell på sida 21.

Ansvarig: Samhällsplanerare och stadsarkitekt

Tidplan: Påbörjas: 2022, avslutas: 2025

Budget: Inom befintlig budget för översiktsplanering

2. Kommunövergripande översiktsplan

Den kommunövergripande översiktsplanen är till stora delar aktuell. Men flera av målformuleringarna och rekommendationerna är utdaterade eller stämmer inte helt överens med gällande lagstiftning. Planen ger även begränsat stöd i frågor om klimatanpassning, avvägning i frågor mellan naturvård och friluftsliv och hälsosäkerhet. Även de utpekade utredningsområdena är till viss del inaktuella.

I och med att de fördjupade översiktsplanerna för Likenäs, Dalby, Sysseleback, Ambjörby och Ransby upphävs vid utgången av 2025 finns ett behov av en mer detaljerad redovisning av orterna och önskad utveckling inom ramen för den kommuntäckande översiktsplanen.

Översyn av LIS-områden bör göras i samband med revideringen.

I övrigt, se sammanställning och rekommendationer i tabell på sida 21-25.

Ansvarig: Samhällsplanerare och stadsarkitekt

Tidplan: Påbörjas: 2025, avslutas: 2029

Budget: Inom befintlig budget för översiktsplanering

Övriga strategiska dokument och planer

1. **Vattentjänstplan.** Ändringen av lagen om allmänna vattentjänstplaner innebär att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan. Även enkätsvaren indikerar att det finns ett behov av strategier för hur kommunen ska arbeta med dricks-spill- och dagvatten. Planen ska enligt lagstiftningen antas innan 1 januari 2024. Bedömningen görs att det inte är möjligt att ha planen på plats till dess. Ambitionen är istället att planen ska antas innan 1 januari 2025.
2. **Miljömålsprogram.** Sommaren 2022 beslutade kommunstyrelsen att kommunens miljömålsprogram ska revideras. Syftet är en mindre revidering för att uppdatera delmålen och lyfta dessa till en systematisk nivå i årshjulet för budget och uppföljning. Den nya planen ska tas fram under 2024.
3. **Serviceplan.** Kommunens nuvarande serviceplan gäller till och med 2025. Planen som sådan har ett längre tidsperspektiv och bedöms aktuell. Endast en mindre uppdatering av statistik och översyn av övrig information behövs för att planen ska kunna antas för ytterligare en fyraårsperiod.
4. **Bostadsförsörjningsprogram.** Nuvarande program antogs innan valet 2022. Enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska riktlinjer för bostadsförsörjningen antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod, det vill säga ett nytt program behöver antas innan september 2026.
5. **Planeringsstrategi.** Planeringsstrategin ska arbetas fram efter varje ordinarie val och antas i nästkommande år. Det innebär att nästa planeringsstrategi ska antas 2027.

5. SAMMANFATTNING

Den slutgiltiga bedömningen är:

- De fördjupade översiktsplanerna för Ambjörby, Dalby, Sysseleback, Ransby och Likenäs är inaktuella och upphävs i sin helhet.
- Naturvårdsplanen ska fortsätta att gälla som ett strategiskt dokument för stöd i frågor om naturvård, men ska inte anses vara ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Den antogs innan ÖP 2010 innehåller dessutom rekommendationer i konflikt med nyare planer, till exempel det tematiska tillägget för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS).
- ÖP 2010, fördjupad översiktsplan för Branäs samt dom tematiska tilläggen för vindkraft och LIS är aktuella och fortsätter att gälla.
- En ny fördjupad översiktsplan för Torsby tätort är av hög prioritet då denna automatisk upphävs vid utgången av 2025, därefter bör en ny kommuntäckande översiktsplan tas fram.
- När det gäller övriga strategiska dokument är en vattentjänstplan av högsta prioritet.

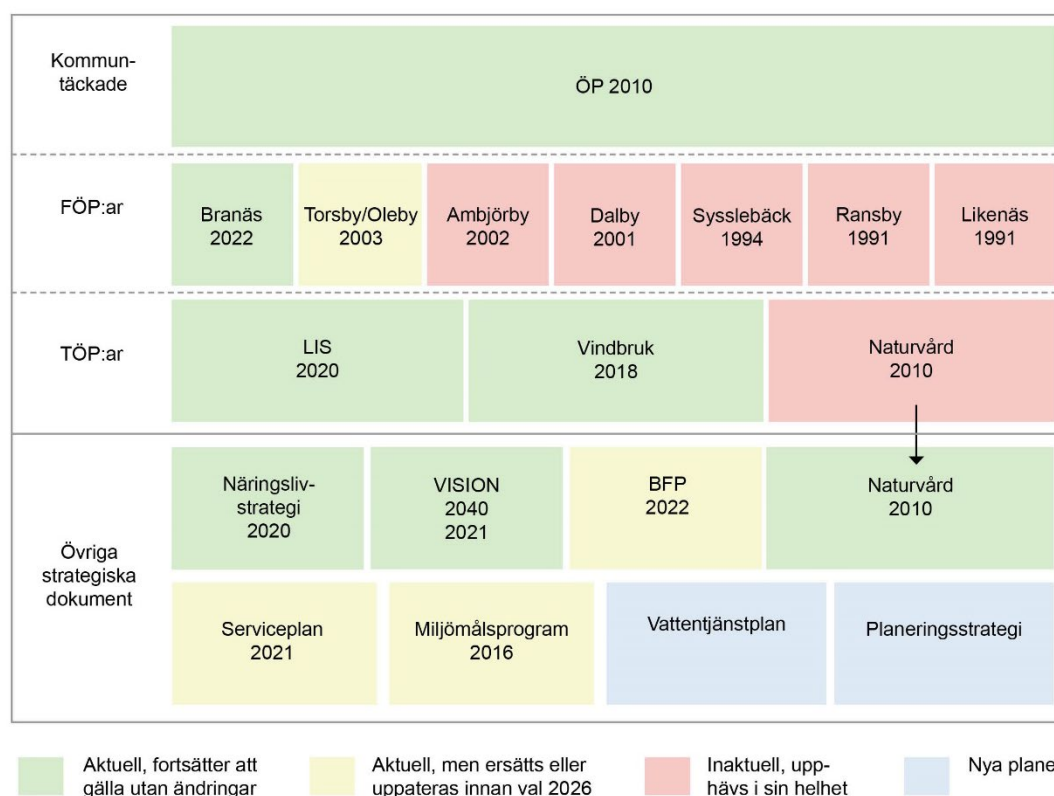

Bild 7: Illustration som visar översiktsplaneringen i Torsby kommun fram till nästa val och kommande planeringsstrategi.

Sammanställning Enkätundersökning

Enkätundersökning

Enkätundersökningen utfördes som en digital enkät som skickades ut till tjänstepersoner som på ett eller annat sätt arbetar med översiktsplanering eller kan ha stöd för översiktsplanerna i sitt vardagliga arbete.

Enkäten innehöll främst frågor om planernas tillgänglighet och användbarhet. Men även om det fanns någon önskad av andra planeringsunderlag/dokument.

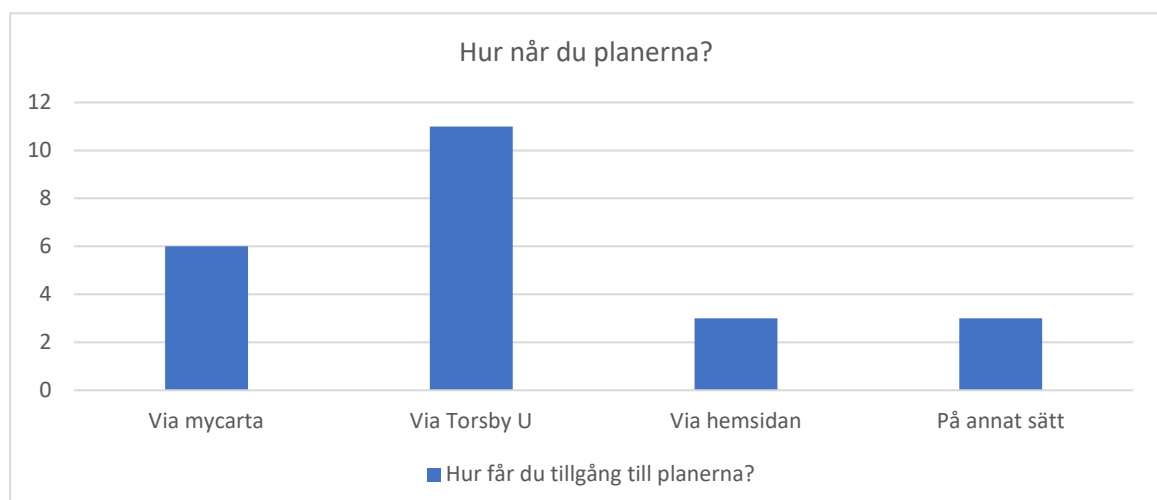
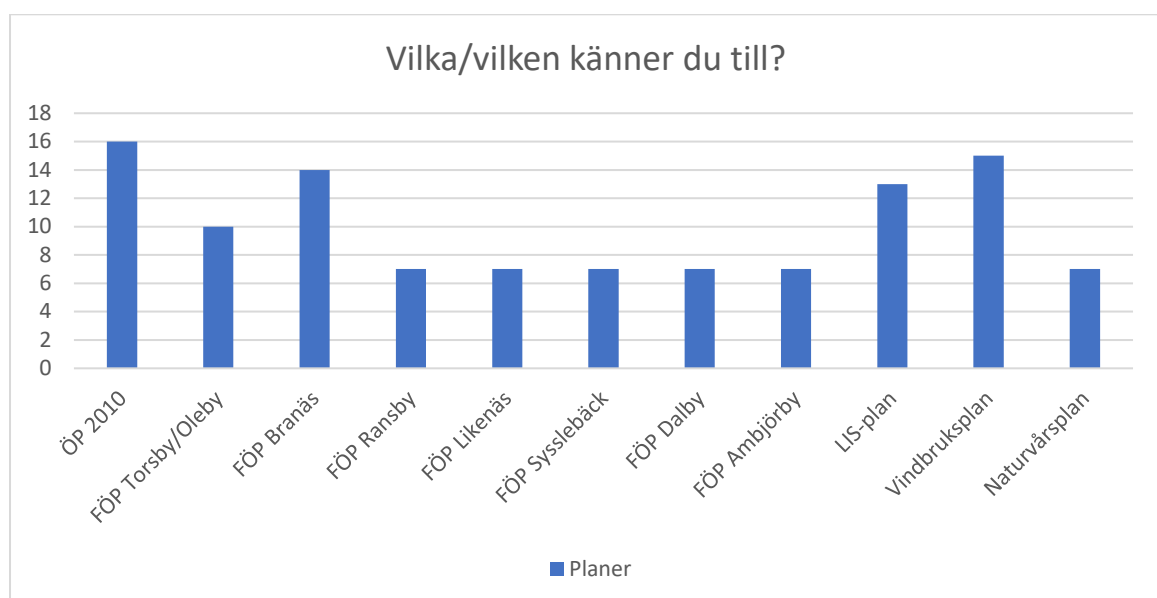
Urvalsgruppen

28 enkätsvar.

I gruppen av svarande ingick:

- Representanter från strategiavdelningen, till exempel samhällsplanerare, stadsarkitekt, näringslivsutvecklare och miljösamordnare.
- Representanter från miljö-och bygg, till exempel miljö-och byggchef, bygglovshandläggare, miljöinspektörer.
- Representanter från näringsliv/TUAB, till exempel näringslivschef, näringslivsutvecklare och destinationsutvecklare.
- Representanter från tekniska avdelningen, till exempel teknisk chef, gatuchef, fastighetschef, VA-chef och projektledare inom fastighet och VA.
- Även säkerhetssamrådnare och räddningschef finns med i urvalsgruppen.

Kännedom och tillgänglighet

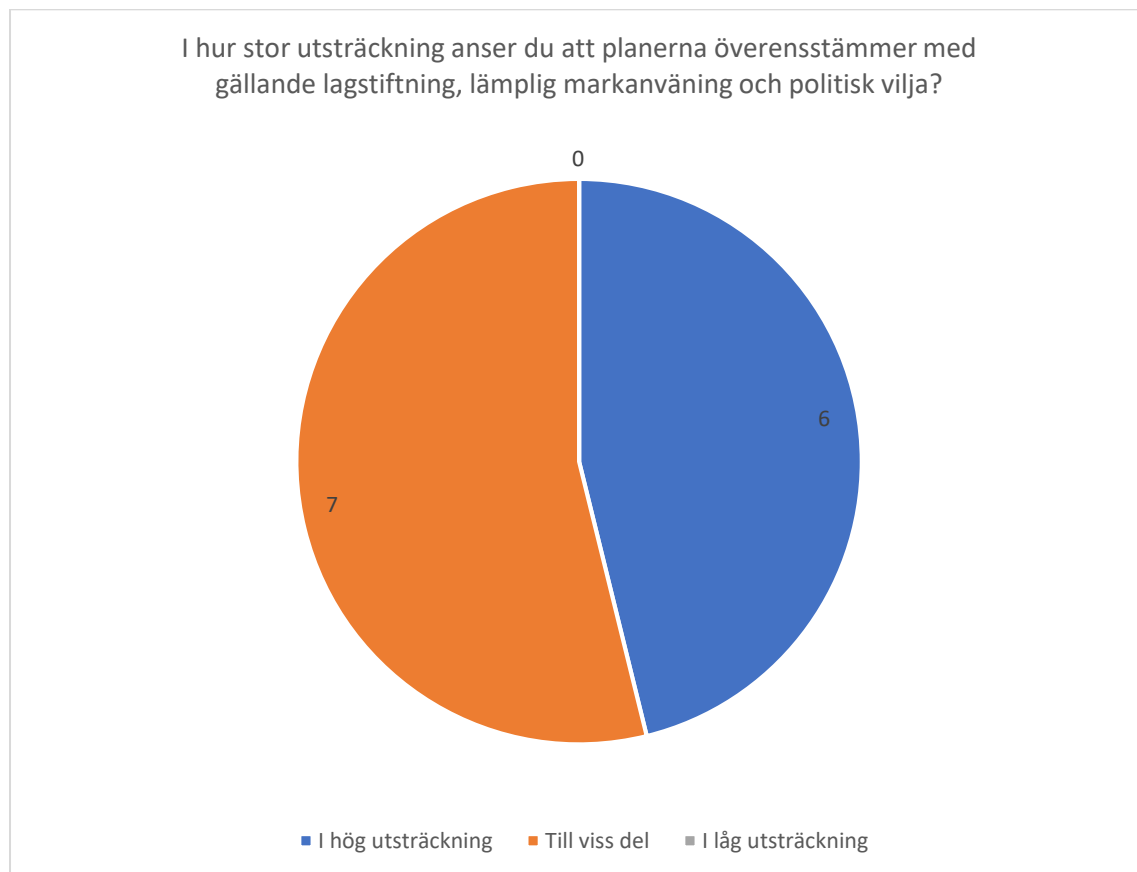

Användbarhet

Ange vilka dokument och i vilka situationer:

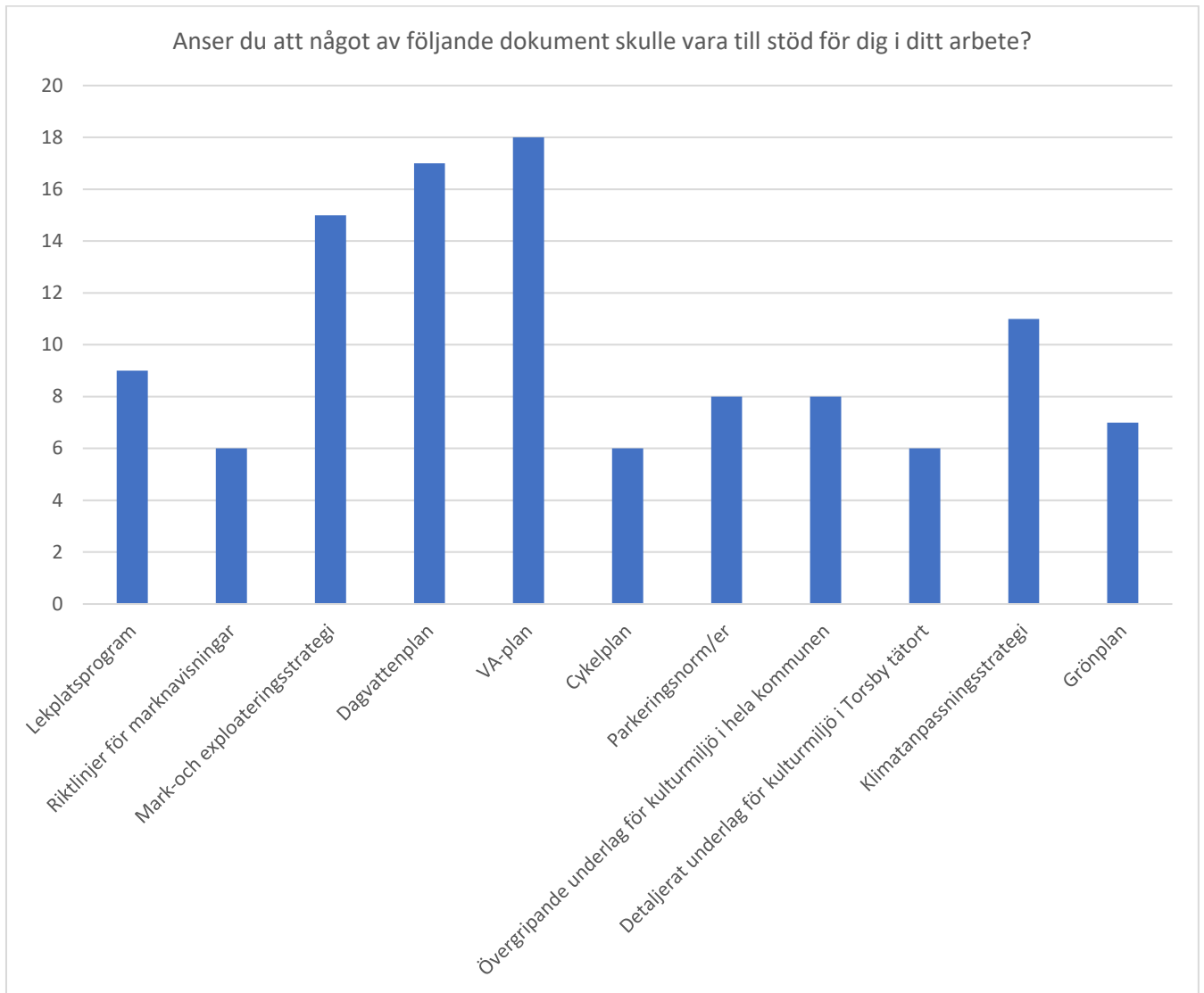
- Mest: ÖP 2010, vind, lis, FÖP Torsby/Oleby och FÖP Branäs
- Använder främst framtagna detaljplaner men det kan vara i samband med att man jobbar med nya detaljplaner eller markaffärer.
- Använder främst ÖP 2010 samt FÖP Branäs och FÖP Torsby/Oleby. Vid detaljplanefrågor, tex. handläggning av detaljplaner. Frågor från privatpersoner ang. tex markköp, frågor från näringsliv, företag, exploatörer om tex mark för utveckling av verksamhet etc. I vissa fall även LIS-plan (liknande frågor). Vindbruksplanen används i samband med främst vindkraftsansökningar (typ Ripfjället).
- Alla vid bygglovsärenden utanför detaljplan
- Vindbruksplan
- NVP främst, ÖP sällan
- ÖP
- ÖP och detaljplaner
- LIS-plan, vid strandskyddsdispenser, vissa lager i ÖP för olika tillståndprocesser
- Använder framförallt ÖP, FÖP Torsby, FÖP Branäs, LIS-plan, Vindbruksplan, Naturvårdsplan. Övriga används vid enstaka tillfällen.
- Lite av allt men främst detaljplanerna som ryms inom de olika geografiska områdena
- När jag och kollega gjorde Serviceplan för Torsby kommun o när folk har synpunkter

Ange exempel på situationer då planerna inte är aktuell eller av annan anledning inte ger stöd i ditt vardagliga arbete:

- Vissa av planerna är inte aktuella då samhället inte utvecklats som tänkt med vägdragningar mm
- Planerna är i många fall gamla. Politiken har säkert ändrat åsikt i vissa frågor. De detaljplaner som är framtagna inom FÖP är ofta gamla och inte aktuella. Vi har även problem med att vissa gamla detaljplaner begränsar markanvändningen på ett sätt som vi inte förstår
- FÖParna för Klarälven är utdaterade vilket ibland ställer till det i efterkommande detaljplanearbete. I många fall anses marken lämplig för andra ändamål än vad de är utpekade som i FÖP:arna (oftast allmänt ändamål eller väg). Även FÖP Torsby tätort avviker i vissa avseenden. Hade ibland önskar att ÖP 2010 kunde ge mer stöd. Ibland så är de rekommendationer och mål som anges det som vi har som lagkrav att uppfylla och ibland är målen lägre satta än lagkraven (typ översvämning) vilket ställer till det. Flera av utredningsområdena är inte aktuella längre.
- de som är äldre än ett par år
- Samtliga FÖP:ar förutom Torsby och Branäs är föråldrade och ger inte rätt vägledning längre.
- Ofta är våra dokument gamla och kanske inte alltid är i linje med politisk vilja

Planeringsunderlag

PLANERINGSUNDERLAG

Datum 2022-10-24

Referens 401-2156-2022

Torsby kommun
torsby.kommun@torsby.se

Samhällsbyggnad

Länsstyrelsens underlag till planeringsstrategi för Torsby kommun

Ärendet

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL) i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Redovisningen ska göras under den andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige.

Länsstyrelsen skall i underlaget ange:

1. hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen, och
2. om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Länsstyrelsen arbete med att ta fram underlag enligt 3 kap. 26 § PBL

Detta dokument är ett underlag av främst kommunspecifik karaktär, och innehåller underlag om Länsstyrelsens ingripandegrunder och aktualitetsbedömning av Länsstyrelsens granskningsyttrande på kommunens gällande översiktsplan och ändring av översiktsplan. Delen av underlag som berör flera av länets kommuner, gällande förändringar i lagstiftning, mål och planeringsunderlag, är listat i en bilaga till detta dokument. Urvalet har gjorts utifrån vad som anses särskilt viktigt för kommunens översiktsplanering och framtagandet av kommunens planeringsstrategi.

Länsstyrelsen har i uppgift att för detta arbete bedöma aktualiteten av våra granskningsyttranden till översiktsplaner och fördjupningar. Vi har enbart bedömt aktualiteter för granskningsyttrande till översiktsplaner och fördjupningar som antogs efter den 1 januari 2004.

Länsstyrelsen har inför sammanställande av underlaget skickat ut ett förslag till underlag för begäran av synpunkter till Trafikverket samt samrått internt med relevanta sakområden inom Länsstyrelsen. Föreliggande underlag redovisar inkomna synpunkter i form av exempelvis lagstiftning, mål och planeringsunderlag som har ändrats/tillkommit sedan Länsstyrelsen lämnade den sammanfattande redogörelsen år 2019.

Länsstyrelsens ingripandegrunder

Länsstyrelsen kan i efterföljande planering, enligt 11 kap. 10 § PBL, överpröva en kommuns beslut om mark- och vattenanvändningen om:

- ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
- användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt,
- en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller
- om bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Riksintressen enligt 3 kap. MB

Naturvård enligt 3kap 6§ MB

I Torsby kommun finns det 22 områden utpekade som Riksintresse för naturvård. Vissa större utpekande har flera delområden, ex. Finnbygden, Klarälvdalen-Sunnemodalen och Nyckelvattnet. Det har inte bildats något nytt riksintresse för naturvård sedan 2019 då vi utkom med den sammanfattande redogörelsen.

1. Brånberget	13. Kårebolssättern
2. Danshallmyren (den västra delen)	14. Kölarna (Åskakskölen och Buslokölen)
3. Danshallmyren (Noppikullen)	15. Märramyren
4. Finnbygden (Abborrtjärnsberg)	16. Norra Ny-skogen (Titjärnsskogen och Vimyren)
5. Fänstjärnsskogen	17. Nyckelvattnet (Fagervattnet)
6. Gartosofta	18. Päggonätto
7. Gräsmarksdeltat	19. Rattsjön
8. Gultberget	20. Västersjön
9. Horstomyren	21. Örntberget (Gravbäcken)
10. Hålsjöberg	22. Örsjön
11. Ivana	
12. Klarälvdalen-Sunnemodalen (Branäsberget)	

Friluftsliv enligt 3kap 6§ MB

Det har skett ändringar på avgränsning av riksintressen för friluftsliv sedan kommunen antogs sin översiktsplan 2010. Gällande riksintresseområden är:

1. Branäs
2. Hovfjället
3. Klarälvdalen
4. Långberget

Kulturmiljövård enligt 3 kap 6 § MB

1. Juhola
2. Kårebolssättern
3. Likenäs - Transtrand
4. Ritämäki – Kvarntorp

Värdefulla ämnen och material 3 kap 7 § MB

Hålsjöberget är utpekad som ett riksintresse för kyanit.

Energiproduktion-vindbruk enligt 3 kap 8 § MB

Torsby kommun har ett område på land med särskilt goda vindförutsättningar som är av riksintresse för vindbruk. Det har tillkommit efter kommunen antogs sin översiktsplan 2010.

Kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB

1. Järnväg Kil-Torsby.
2. Inom kommunen finns tre järnvägsstationer för resandeutbyte – Torsby, Oleby och Badabruk.
3. Vägar - E45 och E16.
4. Torsby berörs av MSA ytorna från Karlstads flygplats. Flygplatsen är utpekad som riksintresse.

Totalförsvaret 3 kap 9 § MB

Försvarsmakten har i januari 2022 fattat beslut om ny riksintressekatalog för Försvarsmakten gällande totalförsvarets militära del och tillhörande påverkansområden. Information om riksintressen för totalförsvarets militära del i Värmland, som inte omfattas av sekretess, redovisas i Försvarsmaktens riksintressekatalog som kan hämtas här:

www.forsvarsmakten.se/riksintressen

Riksintressen för totalförsvarets militära del omfattar dels riksintressen som kan redovisas öppet och dels riksintressen som med hänsyn till försvarssekretesskäl inte kan redovisas öppet, enligt 15:e kapitlet 2 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400).

En del av Torsby kommun berörs av Försvarsmaktens lågflygningsområde med påverkansområde: Värmland upp till Älvdalen.

MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar. Än så länge finns inget område utpekad som riksintresse för civilt försvar i Torsby kommun. Läs vidare: <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/samhallsplanering/riksintresse>

Riksintressen enligt 4 kap. MB**Rörligt friluftsliv enligt 4 kap 1 och 2 § MB**

Fryksdalen och Klarälven är av riksintresse för rörligt friluftsliv.

Skyddade vattendrag 4 kap 6 § MB

Skyddade vattendrag omfattar inom Torsby kommun en del av Klarälven.

Natura 2000 enligt 4 kap. 8 § MB

Inom Torsby kommun finns ett stort antal områden som är utpekade som Natura 2000. Inom Torsby kommun finns det 22 områden enligt Fågeldirektivet och 43 områden enligt Habitatdirektivet.

Natura 2000 Fågeldirektivet

1. Brånberget	12. Kölarna
2. Dundern	13. Makkaraberget
3. Enberget	14. Mammassberg
4. Fänstjärnsskogen	15. Märramyren
5. Gobackberget	16. Skrallarberget
6. Granberget	17. Soienmagg
7. Horsstomyren	18. Titjärnsskogen
8. Hovfjället	19. Torrknölen
9. Husmansknölen	20. Vimyren
10. Höljberget	21. Västersjön
11. Ivana	22. Åskakskölen

Natura 2000 Habitatdirektivet

1. Abborrtjärnsberg	23. Kölarna
2. Aspberget Nygårdssättern	24. Likan med tillflöde
3. Averåfjäll	25. Makkaraberget
4. Brånberget	26. Mammassberg
5. Danshallmyren	27. Märramyren
6. Dundern	28. Måns-Olasberget
7. Enberget	29. Päggonätto
8. Erola	30. Rattån
9. Fämtan	31. Ritämäki
10. Fänstjärnsskogen	32. Rännberg
11. Gartosofta	33. Rönälvens kanjon
12. Gobackberget	34. Skrallarberget
13. Granberget	35. Soienmagg
14. Gultberget	36. Titjärnsskogen
15. Horsstomyren	37. Tjärn väster om
Buteljhalsmyren
16. Hovfjället	38. Tjärnar vid Jan i myren
17. Husmansknölen	39. Torrknölen
18. Höljan	40. Vimyren
19. Höljberget	41. Västersjön
20. Ivana	42. Åskakskölen
21. Klarälven, övre delen	43. Ömtberget
22. Knappnäs	

Miljökvalitetsnormer**MKN Vatten**

En ny förvaltningscykeln för Miljökvalitetsnormerna har påbörjats och gäller mellan år 2021 och 2027.

Det finns kvalitetskrav på ekologisk och kemisk status för vissa vattendrag och sjöar, samt kemisk status för grundvatten. Se här:

<https://viss.lansstyrelsen.se/>

Läs mer på vattenmyndigheternas hemsida: [förvaltningsplan 2021–2027](#)

MKN Luft

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft är normer som gäller i hela Sverige. Dock gäller inte normerna för utomhusluften enligt förordningen för arbetsplatser, vägtunnlar och tunnlar för spårtrafik. MKN för Utomhusluft finns för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM10/PM2,5, Marknära ozon, bensen, kolmonoxid. Arsenik, kadmium, nickel och bense(a)pyren.

Dessa normer är mestadels så kallade gränsnormer som ska följas medan några är så kallade målsättningsnormer som ska eftersträvas.

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft är huvudsakligen baserade på krav från ett EU-direktiv, EU:s luftkvalitetsdirektiv (2008/50/EG). De nya bestämmelserna finns i Luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477).

I översiktsplanen bör kommunen inte peka ut områden med dålig luft för ändamål som bostadsbebyggelse eller byggnader som människor vistas under längre tid till exempel förskolor och skolor.

[Miljökvalitetsnormer för utomhusluft \(naturvardsverket.se\)](#)

MKN Buller

Miljökvalitetsnormen för buller är en norm som klassificeras som en så kallad ”övrig norm”, utifrån miljöbalkens 5 kapitel, 2 §, 4 punkt. I förordning (2004:675) om omgivningsbuller skriver Regeringen ”Det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa”. Se: [Buller, stömljud och vibrationer - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

I förordning (2004:675) om omgivningsbuller ställs det krav på att Trafikverket och berörda kommuner med fler än 100 000 invånare ska kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram vart femte år. Det finns ingen kommun i länet som berörs av denna miljökvalitetsnorm.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Regeringens proposition 2021/22:168 *En ökad differentiering av strandskyddet* har ej godkänt av riksdagen. Nuvarande lagstiftning gäller därmed.

[Läs Regeringens pressmeddelande om lagrådsremiss.](#)

Mellankommunala frågor

Boverket har uppdaterat och publicerat ny vägledning om hur planläggning bör ske med hänsyn till mellankommunala och regionala förhållanden.

[Länk till vägledningen hos Boverket.](#)

Vilka frågor som kan skapa ett behov av mellankommunal samordning behöver bedömas från fall till fall men det handlar om frågor som har en sådan omfattning eller betydelse att de inte endast berör en enda kommun.

Mellankommunala och regionala frågor kan delas in i tre kategorier:

- Mark- eller vattenanvändning som har stor omgivningspåverkan
- Mark- och vattenanvändning som är känslig för påverkan
- Frågor som rör regionen som helhet

Mark- och vattenanvändning som är känslig för påverkan

En viktig mellankommunal fråga för Torsby kommun är att kommunen delar ett Natura 2000 område, övre delen Klarälven, med Hagfors kommun. Det är viktigt att samarbetet kring området fungerar väl samt viktigt att planering i Torsby som i Hagfors tar hänsyn till detta Natura 2000 område.

Regional vindkraftsanalys

Länsstyrelsens påbörjade under våren 2022 projektet ”Regional vindkraftsanalys” (2022–2024). Projektet är ett samverkansprojekt med Länsstyrelsen i Dalarna och med Energimyndigheten och Försvarsmakten. Projektet syftar även till delaktighet och samarbete med länets kommuner. Syftet med projektet är att ta fram en regional vindkraftsanalys. Den regionala analysen ska utreda förutsättningar för utbyggnad av vindkraftsverk framöver i länet samt vad de största utmaningarna är.

Samlad statistik för vindkraftsprojekt finns på [Vindbrukskollen \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se)

Hälsa och säkerhet

Risk- och sårbarhetsanalys

En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är ett första steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser. En RSA utgör bland annat ett beslutsunderlag och underlag för samhällsplanering.

Samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska enligt lagar och förordningar göra en risk- och sårbarhetsanalys. Kommuner ska i sin ÖP ta hänsyn till de kommunala RSA.

Farligt gods

Farligt gods transporteras på väg och järnväg men också via sjöfart och flyg. Vid planering av bebyggelse invid transportleder är det vanligt att risker som uppkommer genom transport av farligt gods behöver beaktas. Transporter kan även medföra andra risker för hälsa och säkerhet som måste beaktas i den fysiska planeringen.

I Sverige finns inga nationellt fastställda riktlinjer för transport av farligt gods. Länsstyrelsen i Dalarna län har utarbetat riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen som tillämpas även i Värmland.

[Läs mer om farligt gods på Boverket.se](https://www.boverket.se)

[Läs mer om Dalarnas riktlinjer](#)

Buller

Utöver *Förordning om trafikbuller* (SFS 2015:216) vill Länsstyrelsen lyfta fram [Boverkets allmänna råd om industri- och annat verksamhetsbuller \(2020:2\)](#) och en [reviderad vägledning](#) som knyter an till de allmänna råden.

Naturvårdsverket har även uppdaterat sin [vägledning om buller från vindkraftverk](#).

Potentiellt förorenade områden

Länsstyrelsen uppdaterar tjänst EBH-portalen som är en handläggarguide om förorenade områden.

[Länk till Nytt på EBH-portalen \(ebhportalen.se\)](#).

Länsstyrelsen presenterar varje år en lista över de mest prioriterade områdena i länet. Vid en del områden på listan har föreningar redan hittats medan det för andra områden bara finns en misstanke om att verksamheter har skapat föreningar. Inget område i Torsby kommun är prioriterat.

[Länk till Länsstyrelsens mål strategi och prioritering](#).

Sevesoanläggningar

Det finns 6 Sevesoanläggningar i Torsby kommun:

1. Eggsjödammen
2. Fageråsdammen
3. Höljesdammen
4. Letten-Letaforsdammen
5. Torsby Flygplats
6. Tåsjödammen

I samarbetet med Naturvårdsverket och Boverket har MSB tagit fram en vägledning för samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering (MSB 793/2015). Vägledningen beskriver hur storskalig kemikaliehantering och Sevesoverksamheter enligt Lag (1993:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kan hanteras vid etablering av verksamheter och vid exploatering i nära anslutning till dessa.

[Läs vägledningen *Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering* på MSB:s webbplats.](#)

I rapporten *Bättre plats för arbete* (BPFA)(Boverket 1995:5) finns schablonmässiga riktvärden för skyddsavstånd som är nödvändiga för att det ska vara lämpligt att bo och vistas intill en farlig eller störande verksamhet, samtidigt som verksamheten ska kunna utvecklas på den aktuella platsen. Ursprungligen gällde allmänna råd som finns i BPFA äldre plan- och bygglagen. Boverket anser de allmänna råd generellt sett också är tillämpbara även vid tillämpningen av nuvarande PBL.

[Länk till *Bättre plats för arbete* på Boverket.](#)

Klimatanpassning

Länsstyrelsen Värmland har sammanställt kunskapsunderlag om klimatanpassning som tagits fram regionalt.

[Länk till sidan Klimatanpassning hos Länsstyrelsen Värmland](#)

Skyfall och översvämning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har år 2015 kommit med skyfallskartering för i princip samtliga huvudtätorter för Värmlands läns kommuner.

[Vägledning för skyfallskartering: tips för genomförande och exempel på användning \(msb.se\)](#)

[Skyfallskartering i Värmlands län \(lansstyrelsen.se\)](#)

MSB:s översvänningskarteringar visar de områden som hotas av översvämning när vattenflödena uppnår en viss nivå. Slutprodukten är kartor med översvänningszoner vid 100-årsflöde, 200-årsflöde och beräknat högsta flöde (BHF).

Det som berör Torsby är översiktliga översvänningskarteringar för Klarälven (2017) och Norsälven (2015).

[Översvänningskarteringar \(msb.se\)](#)

Boverket fick år 2020 i uppdrag att ta fram en tillsynsvägledning för att hjälpa länsstyrelsernas tillsyn gällande risk för översvämning vid planläggning.

[Översvänningsrisk vid planläggning - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

Geotekniska förhållanden

Åtta statliga myndigheter samverkar inom arbete med underlag om ras, skred och erosion. Detta har bland annat resulterat i ett samordnat kartunderlag om ras, skred och erosion med tillhörande vägledning. Myndigheternas samordning fortsätter i takt med att nya underlag tillkommer, eller befintlig information uppdateras.

[Kartunderlag om ras, skred och erosion \(sig.se\)](#)

För att avgöra om en bebyggelse kan antas bli olämplig med hänsyn till bland annat risken för ras, skred och erosion måste risken bedömas. Boverket har tagit fram tillsynsvägledning för geotekniska säkerhetsfrågor som syftar till att stödja vid riskbedömningen.

[Geotekniska säkerhetsfrågor vid planläggning - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

Aktualitet av Länsstyrelsens granskningsyttranden

Översiktsplan för Torsby kommun

Länsstyrelsen har gått igenom våra synpunkter från vårt granskningsyttrande (Daterat 2010-12-15) för *Översiktsplan 2010* och kan konstatera att vårt yttrande fortfarande vara aktuellt.

Länsstyrelsen vill belysa att sedan antagandet av *Översiktsplan 2010* har det kommit nya planeringsunderlag för miljö kvalitetsnormer för vatten, hälsa- och säkerhets frågor samt för mellankommunala frågor. Det gör att en del tidigare bedömningar inom dessa områden kan behöva ses över.

Fördjupning av översiktsplan för Branäs

Länsstyrelsen bedömer att vårt granskningsyttrande (Daterat 2021-09-24) för *Fördjupning av översiktsplan för Branäs (antagen 2022)* vara aktuellt.

Äldre Översiktsplaner

Efter utgången av 2025 kommer översiktsplaner som antagits före den 1 januari 2004 att upphöra att gälla. Detta gäller även för ändringar av översiktsplanen för en viss del av kommunens yta som har antagits före detta datum.

Även om översiktsplanen aktualitetsprövats efter 1 januari 2004 så kommer den att upphöra att gälla. Detta gäller även ändringar för en viss del av kommunens yta som har antagits före 1 januari 2004, men som senare har kopplats till en plan som antagits efter 1 januari 2004.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef för samhällsavdelningen Marcus Wihk med planhandläggare Jonas Meyerdahl samt planhandläggare Wenxuan Zhang som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef för samhällsbyggnad Anna Nordlander medverkat.

Bilaga - Nya lagändringar, mål och planeringsunderlag Länsstyrelsens underlag till planeringsstrategi

Nedan redovisas förändringar i lagstiftning, mål och planeringsunderlag, vilka av betydelse för översiktsplaneringen. Denna sammanställning utgör en uppdatering och komplettering till *Sammanfattande redogörelse för Värmlands län 2019–2022* (Länsstyrelsen Värmland).

Förändrad lagstiftning

Information om svensk lagstiftning

Lagstiftningen inom samhällsplaneringen är i ständig förändring och utveckling. Ansträngningar görs för att förenkla regler samtidigt som kunskapsutvecklingen inom en rad områden påverkar hur regelverket utvecklas.

På Boverkets PBL Kunskapsbanken finns omfattande information om olika lagförändringarna. Ytterligare kunskapskällor för tillämpningen av regelverken finns på sektorsmyndigheterna. Hur lagarna tillämpas är också en viktig kunskapskälla, där utvecklad rättspraxis utgör vägledning för hur olika frågor ska hanteras.

Om du vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar du information på lagrummet.se. Lagrummet är en gemensam webbplats för den offentliga förvaltningens rättsinformation och innehåller länkar till rättsinformation på regering, riksdag, domstolar och statliga myndigheter. Lagstiftningsprocessen finns beskriven under rubriken "Så styrs Sverige" på www.regeringen.se.

Viktiga lagar och förordningar från årsskiftet 2018/2019 till september 2022

- 1. Ändring i miljöbalken -LIS (SFS 2020:75)**
Ikraftträdande: 2024-09-11 övergångsbestämmelse. (MB)
Rubrik: Lag (2020:75) om ändring i miljöbalken
Omfattning: ändr. 7 kap. 18 e §
Förarbeten: Prop. 2019/20:52, bet. 2019/20:CU7, rskr. 2019/20:168
- 2. Ändringar i Artskyddsförordningen (2007:845)**
Ikraftträdande: 2022-10-01
Regeringen har beslutat att ändra i artskyddsförordningen gällande förbudet att störa fåglar. Ändringen innebär att störningar som saknar betydelse för att bibehålla eller återupprätta populationen av en fågelart på en tillfredställande nivå inte omfattas av förbudet.
[Länk till regeringen.se: Ändringar av artskyddsförordningen](#)
- 3. Ändringar med anledning av genomförandet av MKB-direktivet (SFS 2021:785, SFS 2021:786)**
Ikraftträdande: 2021-08-02 (PBL och PBF).

Anledningen till ändringarna var att EU-kommissionen har framfört synpunkter på hur Sverige har genomfört MKB-direktivet. Enligt direktivet ska det för vissa byggprojekt göras en bedömning av byggprojektets miljöpåverkan innan det kan genomföras. Förslagen innebär flera förtydliganden i PBL och PBF i de regler som anger förutsättningarna för ett så kallat MKB-projekt, det vill säga ett sådant byggprojekt som omfattas av kraven i direktivet.

4. Ändring gällande privat initiativrätt. Det gäller detaljplanering och exploatörens möjlighet att bidra med planeringsunderlag (SFS 2021:752)

Ikraftträdande: 2021-08-01 (PBL).

Lagändringen rör bland annat privat initiativrätt vid detaljplaneläggning. Kommunen, om det begärs, behöver i ett positivt planbesked redovisa vilket planeringsunderlag som sannolikt kan behövas i planprocessen. Planintressen får också möjlighet, om kommunen medger det, hämta in ett yttrande från länsstyrelsen angående vilket underlag behövs för att länsstyrelsen ska kunna bedöma detaljplanen. Det förtydligas att någon annan än kommunen får ta fram underlag i form av till exempel utredningar och undersökningar, kommunens ansvar för detaljplaneringen och bedömningen av markens lämplighet påverkas dock inte och kommunen har kvar ansvaret för att underlaget är korrekt och trovärdigt.

5. Ändringar med anledning av tillströmningen av asylsökande eller personer som ansöker om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd (SFS 2022:296)

Ikraftträdande: 2021-05-02 (PBL).

I samband med dessa ändringar utfärdades förordning om undantag från plan- och byggregler för kommunala ankomstboenden för vissa utlänningar (SFS 2022:297), förordning om undantag från plan- och byggregler för enkla förläggningar för vissa utlänningar (SFS 2022:298) mm.

6. Ändring gällande större attefallshus samt bygg- och rivningsavfall (SFS 2020:589)

Ikraftträdande: 2020-08-01 (PBL).

Dels ändrades storleken på attefallshus som är komplementbyggnader, dels gjordes ändringar när det gäller bygg- och rivningsavfall.

7. Undantag för tillfälliga vårdbyggnader och vissa tillhörande åtgärder (SFS 2020:253)

Ikraftträdande: 2020-05-01 (PBL).

Ändring för tillfälliga vårdbyggnader och vissa tillhörande åtgärder till följd av sjukdomen covid-19.

8. Översiktsplanering och detaljplan (SFS 2020:76)

Ikraftträdande: 2020-04-01 (PBL).

Ändringen gäller bland annat översiktsplanering och detaljplanprocessen. Syftet med ändringar är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vissa av ändringarna gäller direkt, andra från ett senare datum.

9. Ändring i plan- och bygglagen om planprocesser (SFS 2019:949)

Ikraftträdande: 2020-01-01

Rubrik: Lag (2019:949) om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Omfattning: ändr. 1 kap. 4 §, 3 kap. 8, 14, 22 §§, 5 kap. 29 §, 7 kap. 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 §§, 13 kap. 1 §

Förarbeten: Prop. 2018/19:162, bet. 2019/20: KU3, rskr. 2019/20:48

10. Lag om Förenta nationernas konvention om barnens rättigheter (SFS 2018:1197)

Ikraftträdande: 2020-01-01

Förenta nationernas, FN:s, konvention om barnets rättigheter blev svensk lag. Det innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Av barnkonventionens artiklar anges bl. a. att barns bästa ska beaktas vid alla åtgärder som rör dem och att barn ska få uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem. Barnperspektivet behöver därför integreras i översiktsplaneringen. Boverket fick under 2019 regeringens uppdrag att kartlägga och analysera bl. a. kommunernas arbete med fysisk planering och stadsutveckling i förhållande till barnkonventionen, Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling, Kartläggning och analys (2020). Rapporten återfinns på Boverkets webbplats.

11. Undantag från krav på bygglov för altaner till en- och tvåbostadshus (SFS 2019:412)

Ikraftträdande: 2019-07-01 (PBL).

Det infördes ett undantag från krav på bygglov för altaner till en- och tvåbostadshus. Ändringarna innebar även att de bygglovsbefriade altanerna och vissa andra icke lovpliktiga altaner får strida mot detaljplan och områdesbestämmelser.

Övergripande mål och strategier

Internationella och nationella mål och initiativ

1. *Agenda 2030 - Styrning och ledning för hållbar utveckling i kommuner och regioner - Vägledning för genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling (SS 854000:2021)*
En vägledningsstandard finns att beställa på Svenska institutet för standarder, SIS, som stödjer förtroendevalda och tjänstepersoner i

kommuner och regioner i arbetet med att, i sin ordinarie styrning och ledning, integrera och förstärka hållbar utveckling samt främja genomförandet av FN:s Agenda 2030 och de globala målen.

[Länk till vägledningen av Svenska institutet för standarder \(SIS\)](#)

2. Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

[Länk till strategin på regeringen.se](#)

3. Handlingsplan för det statliga genomförandet 2022–2024 av Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

[Länk till handlingsplanen på regeringen.se](#)

4. Konventionen om biologisk mångfald - Nya mål för biologisk mångfald

FN-förhandlingar pågår för att ta fram ett ny strategisk plan för biologisk mångfald för perioden efter 2020 som ska ersätta de nuvarande Aichimålen. Avsikten var att den nya planen för biologisk mångfald med mål samt indikatorer för uppföljning skulle beslutas för konventionens partsmöte, COP 15, som har framskjutits på grund av pandemi och ska genomföras den 5–17 december 2022.

[Länk till Konventionen om biologisk mångfald på naturvårdsverket.se](#)

5. Den nya Leipzigstadgan (2020) - New Leipzig Charter - The transformative power of cities for the common good

[Länk till broschyren på European Commission.](#)

6. Territorial Agenda 2030 of the European Union (2020)

[Länk till territorialagenda.eu](#)

7. Rådet för hållbara städer är ett myndighetssamarbete som ska stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer och samhällen. Rådet för hållbara städer inrättades av regeringen i december 2017. I mars 2022 ändrades och förlängdes rådets uppdrag till och med den 31 december 2030.

[Länk till rådet på hallbarstad.se](#)

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Värmlandsstrategin 2040 (2021)

[Länk till varmlandsstrategin.se.](#)

2. Värmland 2060 (2021)

[Länk till varmland2060.se.](#)

3. Länsstyrelsen Värmland har sammanställt information och underlag till planering och byggande på sin webbplats.

[Länk till sidan *Planering och byggande* \(lansstyrelsen.se\)](#)

Demografi och sociala värden

Nationella mål och initiativ

1. Mål för folkhälsa och *God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik* (Proposition 2017/18:249)

[Länk till målen på regeringen.se.](#)

[Länk till propositionen på riksdagen.se.](#)

2. Mål för Funktionspolitik och *Nationellt mål och inriktning för funktionspolitiken* (Proposition 2016/17:188)
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
[Länk till propositionen på riksdagen.se.](#)
3. Mål för jämställdhet och *Makt, mål och myndighet – en feministisk politik för en jämställd framtid* (Skrivelse 2016/17:10)
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
[Länk till skrivelsen på riksdagen.se.](#)
4. Mål för arbete mot segregation och *Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation* (2018)
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
[Länk till stretagin på regeringen.se.](#)
5. Mål för kulturmiljöarbete och *Tid för kultur* (Proposition 2009/10:3)
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
[Länk till proposition på riksdagen.se.](#)

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Värmlands befolkning 2040 (justering 2021)
[Länk till rapporten på Region Värmland.](#)
2. Vision Ett jämställt Värmland och Jämställdhetsstrategi 2018–2027 (2017)
[Länk till strategin på Ett jämställt Värmland.](#)
3. Värmlands kulturplan 2022–2025 (2021)
[Länk till kulturplanen på Region Värmland.](#)

Bebyggelse

Nationella mål och initiativ

1. Mål för boende och samhällsplanering
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
2. Boverkets bostadsmarknadsenkät
[Länk till Enkäten på Boverket.](#)
3. En förkortad version av propositionen *Politik för gestaltad livsmiljö* (2019)
[Länk till publikationen på regeringen.se.](#)
4. Inriktning för träbyggande (2018)
[Länk till inriktningen på regeringen.se.](#)

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Regional bostadsmarknadsanalys Värmlands län 2022
[Länk till analysen på Länsstyrelsen Värmland.](#)
2. Regionalt kulturmiljöprogram *Ditt Värmland* (1989)
Kulturmiljöprogrammet är ett länsgemensamt underlag som fortfarande gällande. Kulturmiljöområden och beskrivningar går att sökas fram i Länsstyrelsens webbGIS.
[Länk till Externt webbGIS Länsstyrelsen Värmland.](#)

Ekonomi och resursanvändning

Nationella mål och initiativ

1. Mål för näringspolitik
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
2. Strategi för hållbar turism och växande besöksnäring (2021)
[Länk till strategin på regeringen.se.](#)
3. Mål för regional utveckling
[Länk till målen på regeringen.se.](#)
4. Mål för areella näringar, landsbygd och livsmedel
[Länk till målen på regeringen.se.](#)

Jordbruksmarken i hela Sverige är viktig och bör så långt det är möjligt bevaras inför framtiden. Med framtida klimatförändringar blir marken längre söderut mer svårbrukad och då ökar jordbruksmarkens värde i resten av Sverige. Den nationella livsmedelsstrategin har som målsättning att öka självförsörjningsgraden av livsmedel. Om hela Sverige ska vara självförsörjande är det viktigt att behålla jordbruksmark i hela landet. Jordbruksmarken är en ändlig resurs och mycket värdefull vid en växande befolkning och vid en samhällskris. Att jordbruksmarken behålls och utvecklas är också viktigt för att nå miljömålen ”Ett rikt odlingslandskap” och ”Generationsmålet”.

5. Strategi för Sveriges nationella skogsprogram (2018)
[Länk till programmet på regeringen.se.](#)
[Länk till handlingsplan för programmet.](#)
2018 fattade regeringen beslut som Sveriges första nationella skogsprogram. Skogsprogrammets övergripande vision är att ”Skogen, det gröna guldets, ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av en växande bioekonomi”. Skogsbruket är viktigt att skydda och bruka.

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 med förlängningsåren 2021–2022 (2022)
[Länk till handlingsplanen på Länsstyrelsen Värmland.](#)
2. Skogsstrategi Värmland 2021–2030 (2022)
[Länk till strategin på Länsstyrelsen Värmland.](#)
3. Det finns nyttiga planeringsunderlag för jordbruksmark som togs fram för andra län:
[Länk till Projekt Jordbruksmarkens framtid.](#)
[Länk till Jordbruksmarkens värden för samhällsplaneringen på Länsstyrelsen i Jönköpings län \(2020\).](#)
[Länk till Planeringsunderlag för brukningsvärd jordbruksmark i Norrbotten \(2019\).](#)
[Länk till Jordbruksmark i fysisk planering, Vägledning för tillämpning av 3 kapitlet 4 § miljöbalken på Länsstyrelsen i Västerbotten \(2021\).](#)
[Länk till Markhushållning i planeringen Jordbruksmarken i Skåne \(2015\).](#)

[Länk till Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län \(remiss, 2021\).](#)

Miljö, natur och klimat

Nationella mål och initiativ

1. Sveriges nationella miljö kvalitetsmål
Sverige har satta miljömål inom ramen för agenda 2030. Alla miljömål berörs av samhällsplanering både indirekt som grönstråk och ekosystemtjänster samt direkt såsom buller, luft och infrastruktur. Miljömålet *God bebyggd miljö* berör översiktsplanarbetet främst. För detta mål finns det fyra etappmål som ska vara uppfyllda redan 2023 respektive 2025 och de är följande:
 - Andelen gång-, cykel och kollektivtrafik
 - Dagvattenhantering i befintlig bebyggelse
 - Dagvattenhantering i ny eller ändrad bebyggelse
 - Integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer

[Länk till sverigesmiljomal.se](#)
2. För att skydda miljön och samhället mot utbredning och skador av invasiva främmande arter finns en EU-förordning. Som ett tillägg till EU-förordningen finns svenska regler i miljöbalken. I november 2018 beslutade regeringen även om en svensk förordning om invasiva främmande arter.
[Länk till EU-förordningen om invasiva arter på Naturvårdsverket.](#)
[Länk till Förordning \(2018:1939\) om invasiva främmande arter på riksdagen.se.](#)
[Länk till Invasiva främmande arter på Naturvårdsverket.](#)
[Länk till Invasiva främmande arter på Havs- och vattenmyndigheten](#)
3. En samlad politik för klimatet – klimatpolitisk handlingsplan (Prop. 2019/20:65)
[Länk till handlingsplanen på regeringen.se.](#)
[Länk till sammanfattning av handlingsplanen.](#)
4. Underlag till klimatanpassning av nationella myndigheter kan sökas på webbplats [klimatanpassning.se](#).
5. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har sammanställt rapporter och publikationer om riskhänsyn i fysisk planering.
[Läs riskhänsyn i fysisk planering på MSB.se.](#)
6. *Handbok i kommunal krisberedskap* vänder sig till kommunerna och är ett samarbete mellan MSB, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och berörda myndigheter. Handboken är en publikationsserie och innehåller bland annat ett kapitel som är *Handbok i kommunal krisberedskap – 2. Kommunala verksamheter – Fysisk planering*. Handboken kommer att byggas ut med nya kapitel under 2022. Under våren kommer det även att publiceras kapitel inom olika riskområden som till exempel värmebölja, oljeutsläpp till sjöss och

jordbävningar.

[Läs mer om *Handbok i kommunal krisberedskap* på MSB.se.](#)

[Läs *Handbok i kommunal krisberedskap – 2. Kommunala verksamheter – Fysisk planering* \(PDF\)](#)

7. Vattenförvaltning i Sverige
[Länk till information på Vattenmyndigheterna](#)
8. VISS – Vatteninformationssystem Sverige
[Länk till \[viss.lansstyrelsen.se\]\(http://viss.lansstyrelsen.se\)](#)
9. EU:s dricksvattendirektiv anger de särskilda krav som ska vara uppfyllda för vatten som är avsett att användas som dricksvatten. Ett nytt direktiv vann laga kraft i januari 2021 och bestämmelserna ska nu införas i svensk lagstiftning.
[Länk till information om det nya direktivet på \[svenskvatten.se\]\(http://svenskvatten.se\)](#)
10. Naturvårdsverket i samarbete med Boverket tog fram en vägledning för hållbar dagvattenhantering. Vägledningen består av flera delar som uppdateras löpande.
[Länk till vägledningen på Naturvårdsverket.](#)
11. Sverige har 10 friluftslivsmål. Naturvårdsverket har följt upp friluftslivsmålen 2019.
[Länk till friluftslivsmålen på Naturvårdsverket](#)
12. Naturvårdsverket publicerade 2019 vägledningar för *Kartläggning naturområden för friluftsliv* och *Kommunal friluftslivsplanering*. Kartläggningen bidrar till kommunernas underlag för fysisk planering. Genom långsiktig planering och löpande verksamhet kan kommunen säkra tillgång, tillgänglighet och kvalitet i natur- och kulturlandskapet för människors utevistelse.
[Länk till vägledningar på Naturvårdsverket.](#)
13. Geokartan är en applikation skapad av Sveriges geologiska undersökning, SGU. Man kan ta del av SGU:s kartor över Sveriges geologi.
[Länk till Geokartan på SGU](#)
14. I samarbetet med Naturvårdsverket och Boverket har MSB tagit fram en vägledning för samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering (MSB 793/2015). Vägledningen beskriver hur storskalig kemikaliehantering och Sevesoverksamheter enligt Lag (1993:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kan hanteras vid etablering av verksamheter och vid exploatering i nära anslutning till dessa.
[Läs vägledningen *Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering* på MSB:s webbplats.](#)
I rapporten *Bättre plats för arbete* (BPFA) (Boverket 1995:5) finns schablonmässiga riktvärden för skyddsavstånd som är nödvändiga för att det ska vara lämpligt att bo och vistas intill en farlig eller störande verksamhet, samtidigt som verksamheten ska kunna utvecklas på den aktuella platsen. Ursprungligen gällde allmänna råd som finns i BPFA äldre plan- och bygglagen. Boverket anser de allmänna råd generellt sett också är tillämpbara även vid tillämpningen av

nuvarande PBL.

[Länk till *Bättre plats för arbete* på Boverket.](#)

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Länsstyrelsen har sammanställt information om invasiva främmande arter bland annat arter som har bekräftad förekomst i Värmland.
[Länk till informationen på Länsstyrelsen Värmland](#)
2. Länsstyrelserna har tagit fram en Checklista för begränsad klimatpåverkan som syftar till att ge vägledning för att på ett systematiskt sätt lyfta in frågan om begränsad klimatpåverkan i den fysiska planeringen. (2022)
[Länk till checklistan på rus.se](#)
3. I länsstyrelsen Värmlands regionala åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025 har sju prioriterade åtgärdsområden utsetts tillsammans med andra aktörer i länet. Flera av dessa åtgärdsområden kopplar starkt till fysisk planering och främst rör det områdena *Integrering av grönska och ekosystemtjänster i planeringen, Kommunal vattenplanering, Fysisk planering för förnybar energi* samt *Ökad dialog kring målbilder i skog*.
[Länk till Åtgärdsprogram inom miljömål på Länsstyrelsen Värmland](#)
4. Prioriterade åtgärdsområden för miljömålen 2021–2025
[Länk till rapporten på Länsstyrelsen Värmland](#)
5. Varje år följer Länsstyrelsen upp hur den värmländska miljön ligger till i förhållande till miljömålen.
[Länk till den regionala årliga uppföljningen av miljö kvalitetsmålen i Värmlands län \(rus.se\)](#)
6. Länsstyrelsen Värmland har sammanställt kunskapsunderlag om klimatanpassning som tagits fram regionalt.
[Länk till sidan Klimatanpassning på Länsstyrelsen Värmland](#)
7. Länsstyrelsen Värmland i samarbete med SGI har tagit fram en digital kartberättelse tillgänglig på webben för att väcka intresse, skapa ökad medvetenhet och ge en grundläggande kunskap om arbetet med klimatanpassning.
[Länk till kartberättelsen - Att anpassa samhället till ett förändrat klimat](#)
8. Mål för friluftsliv i Värmlands län
[Länk till målen på Länsstyrelsen Värmland](#)
9. Förorenade områden - mål, strategi och prioritering
[Länk till Länsstyrelsens mål, strategi och prioritering.](#)
10. Länsstyrelsens handläggarguide för förorenade områden (Uppdaterades 2020/2021)
[Länk till *Nytt på EBH-portalen*.](#)
11. Förvaltningsplan och åtgärdsprogram i Västerhavets vattendistrikt 2021–2027 (samråd 2020/2021)
[Länk till samrådshandlingar på Vattenmyndigheterna.](#)
12. Handbok om Strategisk kommunal vattenplanering
[Länk till handboken på vattenplanering.se.](#)

13. Länsstyrelsens sammanställning av information och vägledning om olika verksamheter och åtgärder i vatten
[Länk till sidan vattenverksamhet på Länsstyrelsen Värmland.](#)
14. Inom Värmlands län gäller förbud mot markavvattning (11 kap. 14 § första stycket miljöbalken) i Grums, Hammarö, Kristinehamns och Säffle kommuner samt i Karlstads kommun utom Älvsbacka och Nyeds distrikt. (4 a § Förordning (1998:1388))
[Länk till Förordning \(1998:1388\) om vattenverksamheter](#)

Infrastruktur

Nationella mål och initiativ

1. Nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033 (2022)
Nationell plan för traskportinfrastrukturen är trafikslagsövergripande för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart. Regeringen fastställer en långsiktig nationell plan ungefär vart fjärde år. Planen kompletteras med årliga beslut om genomförandet av åtgärderna.
[Länk till planen på regeringen.se.](#)
2. Transportsystemet i samhällsplaneringen (2020)
Rapporten beskriver hur Trafikverket önskar att trafikplaneringen ska integreras i samhällsplaneringen och hur transportsystemets behov bör beaktas i arbetet med översiktsplaner, detaljplaner, bygglov och tillstånd.
[Länk till rapporten på trafikverket.se](#)
3. Rapporter om Trafik för en attraktiv stad (TRAST)
TRAST består primärt av två huvuddokument, men har utvecklats och kompletterats efter hand med ytterligare fördjupningsdokument.
[Länk till TRAST på trafikverket.se](#)
4. Funktionellt prioriterat vägnät (FPV)
Trafikverket använder FPV som ett av flera planeringsunderlag i en rad olika verksamheter och projekt. Det är också ett underlag i dialoger med andra aktörer i samhällsplaneringens olika skeden. Under 2019 genomfördes en översyn av FPV.
[Länk till information och kartmaterial på trafikverket.se](#)
5. Nationell strategi för elektrifiering – en trygg, konkurrenskraftig och hållbar elförsörjning för en historisk klimatomställning (2022)
[Länk till strategin på regeringen.se.](#)
[Länk till Sammanfattning elektrifieringsstrategi.](#)
[Länk till Åtgärder i nationell strategi för elektrifiering.](#)
6. Strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad (2021)
[Läs strategin på Energimyndigheten.](#)
7. Samlad statistik för vindkraftsprojekt finns på [Vindbrukskollen \(lansstyrelsen.se\)](#).
8. Nationell plan för moderna miljövillkor för vattenkraften (2020)
[Länk till planen på Havs och Vatten myndigheten.](#)

Regionala mål och planeringsunderlag

1. Länsplan för regional transportinfrastruktur i Värmland 2022–2033 (2022)
[Läs planen på Region Värmland](#)
2. Regionalt trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik i Värmlands län 2022–2026 (2021)
[Läs programmet på Region Värmland](#)
3. Grön infrastruktur - I Länsstyrelsens arbete med grön infrastruktur har det tagits fram kartor över värdeattrakter för sjöar och vattendrag, våtmarker samt för skog och träd. Dessa kommer att publiceras under 2022 i Geodatakatalogen. Kartorna kan till exempel användas i framtagandet av översiktsplaner för att identifiera känsliga områden och se hur värdefulla områden hänger ihop som kan bidra till att få ett landskapsperspektiv inom samhällsplaneringen.
Läs mer: [Grön infrastruktur på Länsstyrelsen Värmland](#)
4. Regionala cykelplan för Värmland har tagits fram av Trafikverket som stöd för ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av en ökad och säker cykling i länet. (2014)
[Läs cykelplanen på Trafikverket](#)
5. Trafikverkets åtgärdsvalsstudier i Värmlands län
[Länk till åtgärdsvalsstudierna på Trafikverket](#)
6. Elektrifieringslöfte – Handslag för elektrifiering av tunga godstransporter i Värmland (2021)
[Länk till informationen på Länsstyrelsen Värmland](#)
7. Länsstyrelsen påbörjade under våren 2022 projektet ”Regional vindkraftsanalys – potential för hållbar vindkraftsutbyggnad i Dalarnas och Värmlands län” (2022–2024). Projektet är ett samverkansprojekt med Länsstyrelsen i Dalarna och Energimyndigheten. Projektet syftar även till delaktighet och samarbete med länets kommuner. Syftet med projektet är att ta fram ett planeringsstöd samt en regional vindkraftsanalys. Den regionala analysen ska utreda förutsättningar för utbyggnad av vindkraftsverk framöver i länet samt vad de största utmaningarna är.
Mera info om den regionala vindkraftsanalysen finns på [Robust och flexibelt energisystem | Länsstyrelsen Värmland](#).
8. Järnvägssträckan Stockholm–Oslo
Regeringen uppdrar åt Trafikverket att tillsammans med norska Jernbanedirektoratet utreda förutsättningarna för att etappvis utveckla järnvägen på stråket Stockholm–Oslo samt lämna förslag på hur åtgärderna kan finansieras.
[Länk till redovisning av uppdraget på trafikverket.se](#)

Måluppföljning

Nedan presenteras en uppföljning av målen i kommunens översiktsplan. För att uppföljningen ska vara överblickbar har den avgränsats till att endast innefatta de mål som finns i ÖP 2010. Uppföljningen innefattar alltså inte det som står som rekommendationer i ÖP 2010, eller målformuleringar i planens fördjupningar och tematiska tillägg.

Har målet uppfyllts helt eller delvis har utvecklingstrenden markerats som grön, är läget oförändrat har den klassat som orange. Skulle en försämring ha skett inom området skulle målet ha markerats med rött.

	Mål	Utvecklingstrend	Kommentarer
Turism och fritid	Torsby kommun har en ytterligare utvecklad turism och upplevelsenäring med ett breddat utbud av produkter och ett bredare och mera varierat kundunderlag.		Branäs har expanderas kraftigt, frisbeegolf, pumptrackbana, paddelbanor m.m. har anlagts i Valbergsområdet, en ny detaljplan har vunnit laga kraft för Torsby camping, Mattilamäki, Nötåsen och planarbeten pågår inom bland annat Hovfjället och Branäs. Under 2020-2022 genomfördes projekt där man i samverkan med markägare, kommun, näringslivs- och föreningsliv tog fram modell för att underlätta för arrangemang på annans mark.
	Utbudet av leder ska vara attraktivt och ha stor bredd med många olika aktiviteter.		Nya leder har anlagts och samarbeten pågår med olika aktörer. Bland annat har en 10 kilometer lång, tätorsnära led anlagts (Sirliden). Vandrings- och skoterleden mellan Torsby och Hovfjället håller på att göras om så den även kan användas som cykelled (Trampa på mellan Torsby och Hovfjället).
	Antalet besökare ökar.		Det är svårt att få fram någon exakt statistik, men det finns indikationer (bland annat beläggningsgrad boenden) som visar på att det gått i rätt riktning.
	Flottfärder, kanoting, golf, fritidsfiske och jakt ska produktutvecklas och ges större tillgänglighet.		Kommunen har tagit fram en LIS-plan som möjliggör utveckling för vattenburen turism. Älvresan (pågående EU-projekt) syftar till att synliggöra Klarälvens kultur- och naturvärden. Utförda EU-projekt "fri sikt" och uppföljningsprojektet "Nya friska tag ger jobb i lag" har bidragit till att hålla landskapet öppet och tillgängligt.
Kulturmiljö	Torsby kommuns kulturmiljöer ska skyddas och bevaras till kommande generationer.		Inga nya områdesbestämmelser eller liknande upprättats. Det har genomförts EU-projekt i syfte att tillgängliggöra platser och miljöer med höga kulturvärden och frågan beaktas i samband med framtagande av nya detaljplaner m.m.
Naturmiljö	Under kommande mandatperiod upprättas ett dokument med "Lokala miljömål i Torsby kommun"		Program antogs 2016.
	Skadeverkningar från försurning och övergödning ska motverkas och lindras		Inventeringar och åtgärder är gjorda för Sirisjön. Inventering är även utförd inom skyddsområde för Torsby tätorts vattentäkt (2021). Försurning motverkas genom pågående kalkningsarbete i samverkan med Värmlands kalkningsförbund.
Riksintresse	Kommunen ska säkerställa att riksintressen skyddas mot påtaglig skada.		Inga riksintressen har skadats. Intressena beaktas i samband med plan-,lov och anmälningsärenden. Utmaningar finns i de fall riksintresse för Natura-2000 (Klarälven) står i konflikt med hälsa- och säkerhet (risk för ras, skred, erosion längs riksväg 62 med mera).

	Mål	Utvecklingstrend	Kommentarer
Infrastruktur	Torsby kommun ska i sin planering främja förbättring av säkerhet och framkomlighet vid befintliga korsningar på E 45/E 16 genom samhället.		Åtgärder har gjorts vid bland annat Östmarkskorset. Pågående utredning undersöker möjliga lösningar för förbättrad trafiksäkerhet i anslutning till Inova park.
	Rv. 62 ska ha den högre standard som motiveras av turisttrafik och transportbehov för skogsnäringen.		Kommunens ställningstagande har inte ändrats men inga större åtgärder har utförts.
	Väg 239 ska delvis byggas ut och uppnå europavägstatus som förbindelse Oslo-Gävle.		Väg 239 är klassad som europaväg 16 nu. Vägen är riksintresse för kommunikation.
	Alla invånare skall ha tillgång till framtids-säker IT-infrastruktur med hög överförings-hastighet.		Utbyggnad av fibernät har skett i kommunen. I samband med planläggning beaktas förutsättningar för tele, el och fiber.
	Reningsverken i Torsby kommun ska enligt senaste tekniska kunskaper planeras, byggas och underhållas så att luktproblem för omgivningen och oönskade utsläpp av orenat spillvatten undviks.		Kommunen har nyligen startat upp en utredning för eventuell ombyggnation av Torsby reningsverk.
	I de tätorter där Torsby kommun hittills ansvarat för vattenförsörjningen ska verksamheten fortsatt ha god driftssäkerhet.		Åtgärder har gjorts utifrån behov. Arbete med vattentjänstplanen är i gång.
	Där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt ska planering för ny bebyggelse innefatta möjligheter att ansluta bebyggelsen till fjärrvärme		Möjlighet till fjärrvärme undersöks i samband med bland annat planläggning.
Hälsa-och säkerhet	I framtiden ska avfall i huvudsak återvinnas eller brännas. Mängden avfall som deponeras och dess farlighet ska minimeras		Projekt pågår för att minska avfall och under 2023 infördes matavfallshantering inom kommunens verksamheter och för privatpersoner boende i kommunen.
	Samtliga byggnader där människor vistas längre tid skall senast 2015 ha dokumenterat fungerande ventilation.		Målet uppnås inte helt men i det sker en stadig utveckling i rätt håll.
	Radonhalten i alla skolor och förskolor skall före 2010 ha lägre radonhalt än 200 Bq/m ³		Målet uppfylls. Regelbundna kontroller görs vid kända riskobjekt och i samband med ombyggnationer och renoveringar.
	Radonhalten skall senast år 2020 vara lägre än 200 Bq/m ³ i alla bostäder		Med hänsyn till den höga mängden privata bostäder är målet svårt att uppnå. Pågående arbete för att uppnå nivån i samtliga flerfamiljshus är snart genomfört. Målet bör omformuleras.
	Före 2015 ska Torsby kommun, gärna i samarbete med någon eller några grannkommuner, ha genomfört ny radonkartering		Ingen radonkartering har utförts. Läget är oförändrat.
	Byggnader med krav på obligatorisk ventilationskontroll ska senast 2015 ha kontrollerats och åtgärdats		Målet uppnås inte helt men i det sker en stadig utveckling i rätt håll.
	Torsby kommun skall innan år 2012 ha genomfört en utredning om bullersituationen och sedan genomföra åtgärder för att minska bullret så att antalet bullerstörda boende före 2020 minskar med 5%.		Ingen utredning har genomförts. Andelen bullerstörda boenden antas vara oförändrad. Samtidigt som andelen trafik ökat och nya bostäder tillkommit har även bullerdämpade åtgärder utförts på vissa platser.
Halten av skadliga partiklar i luften ska minimeras		Regelbundna mätningar görs. Senaste sammanfattningen gjordes 2019 och visar på god luftkvalité.	

	Mål	Utvecklingstrend	Kommentarer
Kollektivtrafik	Restiden på järnväg Torsby-Karlstad ska vara högst en timme och tio minuter senast år 2015		Åtgärder har gjorts för att minska restiden, bland annat säkra övergångar och elektrifiering av järnvägen. Ännu nås inte målet på 70 min restid.
	Samarbetet med kommunerna och Trafikverket om satsningar på Fryksdalsbanan fortsätter		Pågående dialoger finns (se ovan).
	Linjetrafik med flyg Torsby – Arlanda ska vara kvar. Chartertrafik skall möjliggöras		Linjetrafiken finns kvar. Chartertrafik finns inte men andra projekt beroende av flygplatsen pågår, bland annat drönanprojekt och projekt för utveckling av elflyg.
Bebyggelse	I kommunen ska finnas ett brett utbud av bostäder med varierade upplåtelseformer i attraktiva och miljöanpassade lägen		Kommunen har tagit fram en LIS-plan. Vissa av de utpekade områdena avser utveckling för bostäder. Detaljplan har antagits för två bostadsområden i strandnära lägen, Kvarteret Björken och södra Bada bruk. Under 2021 och 2022 utfördes enkätundersökningar och medborgardialoger för att ta reda vad medborgarna anser är attraktiva bostadsmiljöer. 2022 utfördes även en inventering av kommunalägd bostadsmark inom hela kommunen.
	Torsby kommun ska vara den kommun som är förstahandsalternativet för de som vill flytta till norra Värmland		Svårt att mäta. Torsby har likt flera andra värmländska kommuner en negativ befolkningsutveckling. Detta beror dock främst på ett negativt födelsenetto och inte en negativ flyttnetto. I övrigt, se anteckningar ovan.
	Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse ska skyddas		Sedan ÖP 2010 antogs har inga områdesbestämmelser eller liknande upprättats. Kommunen arbetar med frågan i samband med bygglov och detaljplanläggning men upplever att stödet i gällande översikts- och detaljplaner ofta är begränsat.
	Samtliga områdesplaner och Fördjupade översiktsplaner (FÖP) ska ses över och aktualiseras inom två mandatperioder		Kommunen antog 2022 en ny FÖP för Branäs och arbetet med en för Torsby tätort är igång. I samband med planeringsstrategin har en översyn av samtliga planer gjorts, ingen aktualisering eller revidering bedöms dock som aktuell av övriga FÖP:ar.
	Arbete med detaljplanläggning för att möjliggöra ny bostadsbebyggelse prioriteras.		Flera detaljplaner för bostäder har antagits sedan 2010, både inom tätorten (Kv. Björken, Hammaren och städet, Enen m.m). Men även inom övriga delar av kommunen (Gamla polishuset i Syslebäck, södra Bada bruk m.m.). Även många planer för fritidsbostäder har tagits fram inom till exempel Branäsområdet och Mattilamäki.
	Nya tematiska och kommuntäckande översiktsplaner tas fram för ledssystem, vindkraft och s.k. LIS-områden.		Vindbruksplan och LIS-plan har antagits. Något tematiskt tillägg för ledssystem finns inte.
	Utöver nybyggnation på ny ianspråktagen mark ska förtätning av bebyggelse göras där så är möjligt.		Dom två höghusen i Torsby centrum är exempel på förtättningsprojekt som genomförts sedan ÖP 2010 antogs. Den nya detaljplanen för Gamla polishuset i Syslebäck möjliggör ombyggnation av befintlig byggnad för ytterligare bostäder och det kommunala bostadsbolaget undersöker ytterligare möjligheter för förtätning av befintliga bostäder.
	Lägen för attraktivt boende ska sökas i syfte att stimulera till att dels inflyttning till kommunen ökar och dels att kommuninvånare väljer att bo kvar eller i första hand flytta inom kommunen.		Se första punkten inom kategorin "bebyggelse".